

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 208. SZÁM.

Debrecen, 1938 szeptember 16 péntek

ÁRA: 12 FILLÉR.

Csehszlovákia háborús lázban

**Henlein Anschluss-kiáltványt intézett a szudétanémetekhez
emiatt a csehek elfogatóparancsot adtak ki ellene**

**Chamberlain csütörtökön megbeszélést foly-
tatott Hitlerrel, pénteken már visszautazik**

**A cseh katonaság ágyúkkal szétlőtte a szudétanémetek
égeri székházát**

Fordulóponthoz érkezett a cseh válság. Az egész világ érdeklődése kísérelte Chamberlain angol miniszterelnök útját, ki felkereste Hitler birodalmi vezért és kancellárt, hogy vele a béke megmentéséről tanácskozzék. Az ősz angol államférfiú megtette a nagy utat, életében először ült repülőgépre csütörtökön reggel a londoni repülőtéren és délután már Hitlerrel ült szemben. Hogy a tanácskozásoknak mi volt az eredménye, még nem került nyilvánosságra. Egy bizonyos, hogy Chamberlain pénteken reggel már visszautazik Angliába.

Ugyanakkor, amikor az utolsó erőfeszítések történtek a békés megoldás érdekében, addig a csehek pattanásig feszítik a helyzetet. A táviratok egész sora számol be újabb túlkapásokról, erőszakosságokról, sőt egy jelentés szerint már ágyúkat is szegeztek és ágyúkkal lőtték a szudétanémet vezetők égeri szállását.

A helyzet kiéleződését jellemzi az, hogy a szudétavidéken általános sztrájk tört ki és hogy Henlein kiáltványt tett közzé, melyben állítólag már az Anschlusst veti fel, mint a kérdés egyedüli megoldását.

Késő éjszaka érkezett táviratok újabb szenzációkkal szolgálnak. Henlein ellen a csehek elfogatóparancsot adtak ki, a cseh hadsereg lázas tempóban folytatja háborús előkészületeit.

London, szept. 15. Chamberlain angol miniszterelnök reggel nyolc óra harminchat perckor tanácsadója, Sir Horace Wilson és a külügyi hivatal közép-európai osztály-vezetője, Sir William Strang kíséretében repülőgépen elindult

Berchtesgadenbe.

Chamberlain miniszterelnök, aki rendes uccai ruhát viselt, feltűnően jókedvűnek látszott. Néhány precíz elbszélgetett a bucsuzáson megjelent előkelőségekkel, elsősorban a német nagykövetség tagjaival. Mielőtt repülőgépre szállt, rövid nyilatkozatában a következőket mondta:

— Németországba utazom, hogy a német kancellárral találkozzam, miután a helyzet — úgy látszik — olyan, hogy a beszélgetés közte és köztem hasznos következményekkel járhat. Politikám mindig arra irányult, hogy a békét biztosítsam és az a készség, amellyel Németország vezére javaslatomat elfogadta, azzal a reménnyel bíztam, hogy látogatásom nem marad eredmény nélkül.

Chamberlain miniszterelnök repülőgépe déli 12.10 órakor repült el Nürnberg felett.

A miniszterelnök, midőn Hestonban a repülőgépre szállt, hirtelen a láthatárra és a felhők mögül előtörő napsütésre mutatva, mosolyogva jegyezte meg:

— Talán kedvező előjel!

Megérkezés Münchenbe

München, szeptember 15. Chamberlain angol miniszterelnök 12 óra 30 perckor repülőgépen megérkezett. Chamberlain miniszterelnök Münchenből különvonaton folytatta útját Obersalzberg felé. Az angol miniszterelnök és kísérete Berchtesgadenben száll meg. A tárgyalásokat a birodalmi vezér és kancellár Berghof nevű nyaralójában kezdik meg.

München, szeptember 15. (Német TL.) Chamberlain angol miniszterelnök érkezése alkalmából

a münchen—oberwiesenfeldi repülőtér árbócára felvonták a német és angol lobogót. A repülőteret nagy tömeg érdeklődő vette körül. A gépből kiszálló Chamberlain miniszterelnököt elsőnek Henderson berlini angol nagykövet üdvözölte. Ezután Ribbentrop német külügyminiszter lépett az angol államférfihez, akit szívélyes kézzszorítással üdvözölt német

földön. Chamberlain miniszterelnök Henderson és Ribbentrop társaságában mosolyogva szállott gépkocsira, amelyen a pályaudvarra ment. Utközben az uccákon felsorakozott tömeg nagy lelkesedéssel fogadta az angol államférfit. A különvonat 13.16 órakor indult el a jelenlevő előkelőségek és a tömeg lelkes éljenzése közben Berchtesgaden felé.

**Berchtesgaden lakossága
lelkesedéssel fogadta Chamberlaint**

Berchtesgaden, szept. 15. Chamberlain angol miniszterelnök, néhány perccel délután 4 óra után Ribbentrop külügyminiszter kíséretében Hitler különvonatán megérkezett a berchtesgadeni állomásra. Berchtesgaden lakossága nagy lelkesedéssel fogadta Chamberlaint. A miniszterelnök rövid időzésre betért a Grand Hotelbe, majd Meissner dr államminiszter kíséretében a Berghofba ment.

Chamberlain miniszterelnököt a Berghof vezető útján a lakosság

mindenütt rendkívül szívélyesen ünnepelte. A miniszterelnököt szemmel láthatóan kellemesen érintette az ünneplés. A Berghofhoz vezető uton Chamberlain többször elragadtatással nyilatkozott a vidék szépségéről. Csodálatát fejezte ki a jól kiépített meredek ut felett amely a 450 m. magasságban levő Berchtesgadenből az ezer m. magas Obersalzbergre vezet, amelyet Hitler Mercedes kocsija az erős lejtő ellenére is könnyedén tett meg.

**Hitler háza ajtajában fogadta
az angol miniszterelnököt**

Berchtesgaden, szept. 15. (Német TL.) Chamberlain angol miniszterelnök csütörtök délután 4.55 órakor Hitler kancellár gépkocsiján a berchtesgadeni Grand Hotelből jövet megérkezett az Obersalzbergi Berghofba.

Az angol vendégek 4 gépkocsin érkeztek a Berghof elé. Az elsőben ült Chamberlain miniszterelnök Ribbentrop külügyminiszterrel és Schmudt őrnaggyal, a második kocsiban Henderson berlini angol

nagykövet s Meissner dr államtitkár. A harmadikban sir Horace Wilson és Weizsäcker államtitkár, a negyedikben Strang és Dörnberg báró protokollfőnök érkezett.

Hitler háza ajtajában várta az angol miniszterelnököt. Amikor a gépkocsik a ház elé érkeztek, a kancellár lement háza lépcsőjén és kézzszorítással üdvözölte vendégét. A miniszterelnök s a kancellár ezután ellépett a díszszázad előtt s bement a Berghofba, ahová követ-

ték őket az angol és német urak.

A Berghof nagy csarnokában, amelynek hatalmas ablakából gyönyörű kilátás nyílik a Salzberg környékére, a vendégek meg-

teáztak. Valószínű, hogy a tea során Hitler és Chamberlain, valamint környezetük megállapodnak a megbeszélésük formáságai felől.

Chamberlain már pénteken hazautazik

Berchtesgaden, szept. 15. Hivatalosan jelentik: Hitler Obersalzbergben megbeszélést folytatott Chamberlainnal. Az angol miniszterelnök pénteken visszautazik Angliába, hogy tanácskozzék az angol kormány tagjaival. Néhány nap múlva újabb megbeszélés lesz

Barátságos szellemben folyt le a két és félórás megbeszélés

Hitler népszavazást kíván, az angol kormány később ad erre választ

Berchtesgaden, szept. 15. Hír szerint Chamberlain és Hitler megbeszélése a legbarátságosabb szellemben folyt. A megbeszélés két és félóra hosszat tartott és legközelebb folytatják. Berchtesgadenben az a benyomás, hogy a két államférfi első találkozására nyilvánvalóan kedvezően folyt le, úgy, hogy bizalommal és reménykedéssel tekinthetnek a legközelebbi összejövetel elé.

Berlini politikai körökben való-

színűnek tartják, hogy Hitler a legutóbbi eseményekre hivatkozással részletesen kifejtette Chamberlain előtt, hogy a cseh kérdést egyedül a népszavazás elrendelésével oldhatják meg. Chamberlain nem rendelkezvén erre a messze-menő döntésre vonatkozó teljhatalommal, kénytelen visszatérni Londonba, hogy kormánya tagjaival megbeszélje az adandó választ.

Csehek háborús előkészületei

Tömegesen hívják be a tartalékosokat, aknákat helyeznek el a hidakon, elzárják az utakat.

Drezda, szept. 15. (Német TL.) A szászországi Neugersdorfból a következőket jelentik:

Az éjszaka folyamán a cseh határvidéken mind fokozottabb mértékben folynak a háborús előkészületek, amelyek már májusban nyugtalansággal töltötték el a lakosságot. A rendőrség és csendőrség további erősítéseket kapott. A nyugtalanságot fokozza az a körülmény, hogy egyes évfolyamokhoz tartozó tartalékosokat tömegesen hívják be. Szerdán utászotlagon és májusban különböző hidakon és vasúti átjáróknál elhelyezett aknákat előkészítették a felrobbantásra. Waldeck közszégnél spanyol lovasokkal zárták el az utat. A katonaság minden gépkocsit átvizsgál. Neuhuttlichtenwald állomáson, amely egyébként csak feltételes megállóhely, kedden este tehervonat állott meg, amelyből csatakosokat raktak ki. Az elmúlt napok folyamán tömegesen érkeztek löszerszállítmányok. Az erdőkben, a betonozott védelmivonal mögött erős csapat-

testeket vontak össze.

Berlin, szeptember 15. A Német Távirati Iroda jelenti Karlsbadból: Szerdán és csütörtökön igen nagyszámú tartalékot hívtak be. A határvidéken a cseh katonaság állásokat épít, amelyekbe már sok töltenyt szállítottak eddig is. Csaknem az összes hidakat és fontosabb átkeresztelődéseket katonaság tartja megszállva. A hadsereg igen sok társasgépkocsit, személygépkocsit és motorkerékpárt foglalt le. Mindenütt előkészületeket tettek a hidak felrobbantására. Csaknem az egész szudétánemet vidéken bezárták az iskolákat. Fleissen és Joachimstahl vidékén nagy csapatösszevonásokat figyeltek meg. Hasonló jelenségeket tapasztaltak Alttauchau, Graslitz, Falkenau, Karlsbad és Eger vidékén. Az utóbbi különösen erős csapattestek szállták meg. Megbízható hírek szerint előkészületeket tettek az aussigi völgyzáró gát felrobbantására is.

Pánik a prágai élelmiszerpiacon

Prága, szeptember 15. A rendkívüli helypolitikai helyzet valószínű pánikot idézett elő a prágai élelmiszerpiacon. A jobbmódú családok élelmiszerkészleteket vásárolnak fel, főleg lisztet, kávé, cukrot és zsírfélét. A zsír hiánya a prágai mészárosoknál és henteseknél oly nagymérvű, hogy a városi tanács és az országos hivatal nagyszámú ellenőrt nevezett ki a zsírmérés ellenőrzésére. Ellenőrizni fogják a húskonzervek el-

adását is, mert a prágai közönség óriási mennyiségben vásárolja a húskonzerveket s a különböző konzervgyárak nem a törvényes követelményeknek megfelelő konzerveket dobják a piacra. A rendkívüli helyzet az élelmiszerpiacon is incidenseket robbantott ki. Egyes háziasszonyok 20-25 koronát kínáltak egy kiló zsírért. Ezeket az asszonyokat a többi asszony megverte.

Cseh páncélkocsik lövöldözve száguldoznak Graslitz uccáin

Oberklingenthal, szept. 15. Graslitz határváros szerdán este olyan volt, mint egy katonai tábor. Az uccákat a csendőrség és katonaság szállotta meg. A szudétánemeteknek a pártjelvényeit letépték.

A kora reggeli órákban Graslitzban is páncélgépkocsik száguldoztak lövöldözve az uccákon. A szudétánemet városrészt üzemeltetéseiben a csehek házkutatást tartottak és a szó szoros értelmében mindent elpusztítottak.

Graslitzban esdó szerint négy-

százfőnyi katonaság, háromszázfőnyi csendőrség és mintegy háromszázfőnyi felfegyverzett vasúti és postaalkalmazott van. A Piac téren tegnap este két tank és tizenöt nagy katonai tehergépkocsi állt fel.

Schwaderbachban a szudétánemet párt rendfenntartó közegei tegnap este a csehek fenyegetései következtében kénytelenek voltak őrszolgálatukat beszüntetni.

Markhausenban szerdán este lövöldöző csendőrség házkutatás-

kat tartott. Többször előfordult, hogy az uccán tartózkodó szudétánemeteknek, — anélkül, hogy távozásra szólították volna fel őket — a fegyverek csótorkolatát szegezték.

Napközben és még az éjszaka folyamán is itt-ott menekültek mentek át a határon.

Egerben a csütörtöki zavargá-

— Gyomor és bélbajoknál, a máj és az epeutak megbetegedéseinél, reggel felkeléskor egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz kortyonként elfogyasztva igazán remek hashajtó. Kérdezze meg orvosát.

sok során agyonlőtték Hausmann szudétánemetet, az égeri szudétánemet párt kerületi vezetőjét.

A cseh katonaság csatakoskion és páncélos kocsikon vonul a tömeg ellen

A cseh katonaság és csendőrség súlyos túlkapásai a szudétánemet lakossággal szemben.

Drezda, szept. 15. (Német TL.): A szászországi Neugersdorfból érkező jelentés szerint szerda este óta már Keletcsehországban is érezhető a cseh katonaság súlyos túlkapásai. — Warsdorf és Teplitzhezönsu kerületben a szudétánemet lakosság nagy örömmel fogadta Hitler beszédét. A cseh katonaság, amely csatakoskion és páncélgépkocsikon érkezett, könnyűtellenül a tömeg ellen vonult. A szudétánemet vezetészemélyiségek egész sorát letartóztatták. A cseh hatóságok felfegyverezték a kommunistákat, kik meglátták a szudétánemeteket a több helyen fosztogatni kezdtek. Így pl. Rumburghban szerdán este felgyújtottak egy fűrésztelepet. A szudétánemetek tömegestől szöknek át a határon. Igen sokan vannak köztük olyanok, akinek néhány óra leforgása alatt a katonai parancsnokságnál kel-

lett volna jelentkezni.

Egerből jelentik a Német TL-nek: Csütörtökön is folytatódott a súlyos zavargások, amelyeket az ostromállapot kihirdetése és a cseh csendőrség, valamint katonaság eljárása idézett elő az egész szudétánemet területen. A kétségbeesett lakosság a legkezdetelegesebb fegyvereket is igénybe veszi, hogy védekezhessen az erőszak, a sorozatos letartóztatások és a lövöldözések ellen, amelyek eddig már több mint 300 áldozatot követeltek csak a szudétánemetek oldalán. Nagy felháborodást keltett a szudétánemetek táborában a cseheknek az az igyekezete, amellyel az eseményeket eskélységnek próbálják feltüntetni, vagy éppenséggel letagadni.

Magyar kérdés is van! — írja Mussolini

Róma, szept. 15. A Popolo d'Italia csütörtöki számában „Levél Runcimanhoz” címmel megjelent Mussolininek tulajdonított cikk többek között a következőket mondja:

Amikor ön néhány héttel ezelőtt elhagyta London-t, hogy Prágába utazzék, a világnak nem volt tiszta fogalma az Ön feladatáról, illetékességéről és felelősségéről. Hivatalos volt az Ön küldetése? Nem volt hivatalos? Ez mind mintha csak valamilyen londoni ködbe lett volna burkolva. Csak a közvetítő szerepe volt az Ön feladata, vagy adott időben döntőbírói szerep is? Akárhogy is állt a dolog, Ön megérkezett Prágába munkatársai vezérkarával és az egész világ figyelme Önre irányult. Mindenkinek bámulnia kellett azt a buzgalmat, amellyel Ön annyira nehéz feladatához hozzájárult. Az utóbbi hetek folyamán megszámlálhatatlan emlékiratot és sok száz levelet olvasott el, rengeteg embert fogadott és beszélt minden nemzetiség vezetőivel. Mert nemcsak német, hanem magyar, lengyel, szlovák kérdés is van; annyi kérdés, ahány nemzetiséggel „árasztották el” Versaillesben Benes köztársaságát.

Meg vagyok győződve arról, hogy Ön szívében már eljutott a végső következtetéshez: minthogy nincsen csehszlovák nemzet, nem lehet csehszlovák állam sem!

Legyen csak bátorsága, Runciman ur, javasolja a népszavazást, vagy helyesebben mondva a népszavazásokat. Gyönyörű és kényes feladat ez.

Amikor megállapították a népszavazási területeket, még hátra van az időpont, a feltételek és felügyelet kérdésének rendezése. Ez a felügyelet nemzetközi lehetne, amely jól bevált a saarvidéki népszavazásnál.

Runciman ur, nekem az a benyomásom, hogy ez a levél érdekelni fogja önt. Ha ez az ügy el-

intéződik, az európai térkép tisztultabb lesz: a zavarnak és nyugtalanságnak egy tüzfészeke tűnik el. A békés úton észszerű nagyságra lecsökkentett Prága erősebb és biztosabb lesz és sokkal jobban fog virágozni, mert nem fogja terhelni többé az ellenséges nemzetségek holt súlya. Olaszországnak csaknem lehetetlen, hogy barátságban éljen Csehszlovákiával, de egy jövődöbeli Csehszlovággal ez igen könnyen lehetséges lenne.

Egy új politikai és területi helyzet tehát új egyensúlyt és új lehetőségeket teremtenek — ami mindenekelőtt esik latba — Európát megmentenők egy háborútól. Az emberek milliói vannak azon a nézetten, hogy feltétlenül szükséges ezt lehetővé tenni. Ez olyan határokat, amelyeket egy tollvonással vontak meg, újabb tollvonással meg is lehet változtatni. Egészen más dolog az, ha a határokat Isten keze, vagy az emberek vére vonta meg.

Prága, szept. 15. Nagy hatást váltott ki Mussolininak Runcimanhoz intézett nyílt levele, amelyet a lapok feltűnő formában közölnek. A levélben Mussolini, — mint ismeretes — népszavazást követel valamennyi nemzetiség számára.

V i g s z i n h á z

Vidám és megható a legjobb új magyar film:

Nebéz apa nak lenni!

PAGER — SZELECZKY — MÁLY GERŐ — Egry Mária — Vaszary Piri — CSÖPI FERKÓ.

A legújabb magyar hirodó!

Mussolini cikkének hatása

Róma, szeptember 15. Olaszországban ma milliók és milliók olvassák Mussolininek a Popolo D'Italia-ban megjelent vezércikkét, mely a cseh-kérdés legigazságosabb és legészterűbb megoldását tárja a világ elé. — Gajda a Giornale D'Italia vezércikkében a következő magyarázatokat fűzi a nagyfotosságú cikkhez:

Olasz felfogás szerint ütött a nagy elhatározások órája és Csehország valamennyi nemzetiségének meg kell adni az önrendelkezés jogát, de nemcsak ígértben, hanem gyakorlatban is, — vagyis népszavazás útján. Ennek a népszavazásnak eredménye csak az lehet, hogy a nemzetiségek ott, ahol

egységes tömböt alkotnak, vagy nagy többségben élnek, elszakadnak a köztársaságtól. Ahol nincs meg az egységes tömb, vagy kevert a lakosság, — ott szintén népszavazás útján önkormányzatot kell létesíteni s fenntartani a cseh állam keretében, Sváje mintájára. Ennek a műtéti beavatkozásnak eredménye természetesen az lesz, hogy a cseh köztársaság területe kb. a felére csökken s ugyanennyival csökken lakosságának száma is. — Ennek a Mussolini-féle megoldásnak most már végzettszerűen be kell következnie, mert ez az egyetlen megoldás, amely Európában helyreállítja a rendet és a biztonságot.

Henlein kiáltványa:

Vissza akarunk térni a birodalomba

A felhívás kibocsátását a csehek hazaárulásnak minősítik. Összeült a cseh államtanács.

Egerből jelentik: Henlein Konrád ma a német néphez a következő kiáltványt adta ki:

„Néptársak! Bizalmatok birtokában és felelősségem teljes tudatában megállapítom a világ színe előtt, hogy a cseh nép elnyomási rendszere géppuskák, páncélkoscsik felhasználásával csucspontját érte el.

Ezzel a cseh nép az egész világ előtt bizonyítékát szolgáltatotta annak, hogy lehetetlen vele egy államban élni. Az erőszak husz éven át tapasztalható esetei és a véráldozatok köteleseggemmel teszik, hogy a következőket jelentsem ki:

1. 1919-ben ünnepélyesen biztosított önrendelkezési jogunk megtagadásával akarunk ellenére a cseh államba kényszerítettek lennünk.

2. Anélkül, hogy bármikor is lemondunk volna önrendelkezési jogunkról, súlyos áldozatokat vállaltunk, hogy a cseh államban élhessünk.

3. Minden törekvésünk, amely arra irányul, hogy becsületos és igazságos kiegyezésre hívjuk fel a cseh népet és vezetőit, ezek akarata meghiusult.

A szudétánemet szorongattatásnak ez órájában lépek elétek, a német nép és az egész civilizált világ népe elé, hogy kijelentsem: mint szabad emberek akarunk élni, azt akarjuk, hogy szülőföldünkön béke és munka legyen. Vissza akarunk térni a birodalomba. Isten áldása kísérjen minket és igazságos harcunkat. Henlein Konrád.”

Prága, szeptember 15. (Cseh TI.) A megfelelő állami szerveket utasították, hogy a szudétánemetek két kiáltványa ügyében a hivatalos eljárást indítsák meg.

Prága, szeptember 15. A szudétánemet törvényhozóknak ma több órán át nem sikerült Eger és Asch városokkal távbeszélőösszeköttetést kapni, miért is nem tudtak határozott választ adni erre a kérdésre, hogy hiteles-e a szövege annak a két szudétánemet kiáltványának, amely Prágában a német rádióból vált ismeretessé.

Amikor azonban a német rádióállomáson is közvetítették Henlein Konrád üggyezvezt *„Anschluss: kiáltványát, kétségtelenül vált, hogy nem lehet tévedésről szó. Azzal, hogy az állami szervek utasítást kaptak a kiáltványok dolgában való eljárásra, az amúgyis súlyos helyzet újra kifelesedett. Ha Henlein szövege hitelesnek bizonyulna, a felhívás kibocsátását a cseh állami szervek hazaárulásnak minősítenék. A felhívások Prágában rendkívül nagy feltűnést keltettek s a lapok azokat különkiadásokban ismertették.*

Prága, szeptember 15. (MTI.) Délután 4 órakor a politikai miniszterek tanácsa a Kolovrat-palotában tanácskozássra ült össze s foglalkozott azzal a helyzettel, amelyet a szudétánemet párt magatartása idézett elő. Délután öt órakor a miniszterek Benes elnökkel jelentek meg államtanácson. A tanácskozássokról mindössze annyit közöltek, hogy az államtanács és a politikai miniszterek tanácsa határozott a helyzet-követelt intézkedésekről.

Berlin, szept. 15. (Német TI.) A német sajtó érdeklődésének közepontjában Henlein Konrád kiáltványa áll. A lapok természetesen közlik a csehek részéről a szudétánemetek ellen megindított hadjáratról érkező jelentéseket.

A Berliner Börzenzeitung ezeket írja: A szudétánemet vidékekről érkező jelentések azt mutatják, hogy a cseh gyűlölet felszabadultnak érzi magát s már a végső esz-közhoz nyul, hogy elérje a prágai politika régi célját: a szudétánemetek kiirtását. Mint az oroszok bevonulásakor Keletporoszországba, — írja a Berliner Tageblatt — a németeket is kiküzik házaikból. A lakosság az erdőbe menekül és a német birodalomban keres menedéket a megszervezett barbárság elől. A lapok állásfoglalásából kiderül, hogy Chamberlain látogatását őszintén üdvözlik abban a meggyőződésben, hogy megérti majd, mennyire szükséges a szudétánemet

met kérdés állandó és tartós megoldása.

Berlin, szept. 15. A német területre menekült szudétánemetek száma már meghaladja az 5 ezret. Valamennyien mindenüket ott-hagyták, hogy életüket mentseék.

Sok fiatalembert az utolsó két napon behívtak, rövid határidővel. Sok esetben munkahelyükről vették el őket a cseh katonák a lakotnyába. Aki csak tehetett, megszökött, noha gyakran golyók súvítottak utána.

Elfogatóparancs Henlein és a szudétánemet vezetőik ellen

Prágából jelenti a Német TI: A miniszteri megbeszélésekről beavatott körökben úgy értesülnek, hogy a kormány megbizta az illetékes állami szervezet, járjanak el Henlein Konrád ellen Henlein legutóbbi kiáltványa miatt. Ez anynyit jelent, hogy Henlein ellen a köztársaság védelméről szóló tör-

vény alapján az ügyészség büntető feljelentést tesz.

Az A-Zet c. lap jelentése szerint Henlein Konrád és a szudétánemet párt egész vezetősége ellen elfogatóparancsot adtak ki. Hivatalos részről ezt a hírt nem erősítették meg.

A cseh katonaság ágyuval lötte Egerben a szudétánemetek székhelyét

Hof, szept. 15. Egerrel a telefonösszeköttetés már tegnap óta teljesen megszűnt. Egert továbbra is erős katonai készültség tartja meg szállva. A városban rendkívül nagy az izgalom, mert a páncélgépkocsik esütőtörőkön is egész nap száguldoztak az utcákon és állandó ágyutűzet lehet hallani. A Viktoria és Welz szállókat, ahol a szudétánemet párt központja van, szerdán este ágyuval lötték. A bu-

torzatot szétrombolták és néhány helyiséget undorító módon bemocsokoltak. A mai napon állítólag több áldozata volt a lövöldözéseknek, de pontosat nem lehet tudni. A menekültek drámai módon esetelek a szerdai eseményeket. Állítólag a német konzulátust is lötték. Azt a szobát is ágyutűz rombolta szét, ahol Henlein Runciman munkatársaival tárgyalt.

Általános sztrájk a szudétánemet vidéken

Berlin, szept. 15. Prágából jelenti a Német TI-nek: A szudétánemet vidéken kihirdették az általános sztrájkot. Reichenberg valamennyi üzeme bezárta kapuit s a munkások elhagyták a gyárakat.

Még az újságok sem jelennek meg. Az itteni újságok esti számát már nem adhatták ki, mert a személyzet s munkásság sztrájkba lépett. Egyelőre nem lehet tudni, meddig szünetel a munka.

Chamberlain helyettese másfélórás kihallgatáson az angol királynál

London, szept. 15. VI. György király esütőtörőkön kihallgatáson fogadta sir John Simon kinstári kancellárt, aki mint a távollevő miniszterelnök helyettese másfél óra hosszat tartó kihallgatás során jelentést tett az uralkodónak a nemzetközi helyzetről s főként Chamberlain miniszterelnök németországi útjának indokairól.

Délután a király Halifax lord, este pedig sir Thomas Inskip minisztereket fogadta.

A Reuter Iroda parlamenti szolgálata úgy értesül, hogy Chamberlain visszatérte után összehívja a parlamentet, hogy beszámolhasson németországi küldetéséről. A munkáspárti vezeték

nem ütöttek meg bíráló hangot a miniszterelnökkel szemben és készek bevárni az események fejlődését.

Az angol sajtó és a közönség is osztatlan helyesléssel kíséri Chamberlain miniszterelnök lépését. A legtöbb templomban imákat mondanak a miniszterelnök útjának sikeréért.

Elárusítónót

irodai munkára is alkalmasat felvesz

CSILLARÜZLET

Ajánlatokat „Szaküzlet” jellegére a kiadóba.

A csehek nem akarnak hozzájárulni a népszavazáshoz

Prága, szept. 15. (MTI.) A Narodni Politika esütőtörök déli kiadását elkobozták, mert jelentést közöl a Londonban és Párisban felbukkant népszavazási gondolat-ról.

Az Express és Telegraph azt írja, hogy a népszavazás Csehszlo-

vákia részére elfogadhatatlan. A Telegraph jelentése szerint a gyűléstitalom következtében a vasárnapra tervezett sportversenyeket s labdarugómérkőzéseket nem tartják meg.

A Prager Telegraph szembehe-lyezkedik a népszavazás indítvá-

Hungária filmszínház

Ma először a budapesti Forum filmszínház óriási sikere:

Danielle Darrieux első hollywoodi ragyogó vígjátéka:

„Mégis ártatlan”

Ezenkívül; SCHMELING-LOUIS boxmérkőzés és Paramount világhíradó. Előadások: d. u. 5, 7, 9-ker

Az Apollóban

Ma először az új szezon legizgalmasabb bűnügyi filmje: a

„Frakkos sátán”

Edgar Wallace idegfeszítő regénye a világ- városok fertőjéről. Főszereplők: Akim Tamiroff és Anna May Wong. Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor

nyával s ezeket írja:

Népszavazáshoz nem járulhatunk hozzá, a népszavazás harcot jelentene.

Tót küldöttség Benesnél

Prága, szeptember 15. A Prágai Magyar Hírlap értesülése szerint a tót néppárt Benes elnöknel járt vezetőtagjai az államfőnek emlékiratot nyújtottak át, amelyben összefoglalják a párt hétfői követeléseit. Politikai körökben feltűnést keltett, hogy Sidor képviselőt, Hlinka tulajdonképpeni szellemi örökösét és a tót néppárt sajtójának irányítóját nem hívták meg az elnökhöz.

Francia vélemény

Páris, szept. 15. (MTI). A bizakodó hangulatot kissé megzavarta Henlein legutóbbi kiáltványa. Egyesek attól tartanak, hogy ez a kiáltvány, mellyel Henlein elébe vágott Chamberlain és Hitler megbeszéléseinek, meg fogja nehezíteni az angol államférfi munkáját. Párisban valószínűnek tartják, hogy Chamberlain Berchtesgadenben a csehszlovák állam strukturájának mélyreható módosítása mellett foglalt állást. A „Ce Soir” és a „Liberté” számol azzal, hogy az angol javaslat nemcsak a népszavazásra, hanem esetleg a cseh-német határok revíziójára is kiterjednek.

Szélsőbaloldali körök nagy bizalmatlansággal tekintenek a berchtesgadeni találkozó elé s úgy vélik, hogy a látogatás csak megnövelte Hitler tekintélyét és önbizalmát.

A „Temps” külpolitikai cikkében nagy elismeréssel adózik Chamberlainnak. A lap véleménye szerint lehetetlen, hogy a berchtesgadeni találkozó ne hozza meg egész Európában a várt eredményt.

Tüntetés a német határon

Neugersdorf (Szászország), szeptember 15. (Német TL.) Philippsdorf szudétánémet határvidéki község lakossága csütörtök délután állt fel a német határon és birodalmi német területen tüntetett. A szudétánémetek ezután horogkeresztes zászlók alatt visszatértek a községbe s a házaikat feldíszítették zászlókkal.

Rumburg kerületben kihirdették a rögtönítélő bíraskodást. Hír szerint Georgenwalde irányából cseh katonaság közeledik Philippsdorf felé.

Cseh jelentés a legutóbbi zavargásokról

Prága, szeptember 15. A Cseh Távirati Iroda összefoglaló jelentést adott ki a legutóbbi zavargásokról: Warmstadtban 14-én 70 főnyi fegyveres tömeg megtámadta a csendőrségi laktanyát és a postahivatalt. A csendőrség parancsnokát és a postamestert elfogták és bántalmazták. Sebastianbergben egy csendőrtörzsröster üldözőbe vett egy gyanús kerékpárost, aki szudétánémet sapkát viselt. A kerékpáros lövéseket adott le, melyek közül az egyik a csendőrtörzsrösterest megölte. Egy katona szintén lőtt sebet kapott. Golyó találta egy cseh nemzetiségi polgárt is. A tetteseknek sikerült elmenekülni. Bensenben szerdán mintegy 800 tüntető szudétánémet polgár elvágta a távbeszélő és táviróvezetékeket. Több rendőr megsebesült. Rumburgban, Sönelindenben és Warmsdorfban szintén nagy tömegek tüntettek, de a karhatalomnak sikerült a tömeget szétoszlatni. Rumburgban két rendőr

és egy csendőr utána lőtt egy fiatalembernek, aki felszólításra sem állott meg s azt könnyebben megsebesítették. Az utcákon többször rálöttek a csendőrökre. A sziléziai Oberhof nevű földbirtokon a csendőrök lövöldözések után letartóztattak 15 fiatalembert, akik állítólag az SS-alakulatok tagjai. Troppauba szállították őket. A csoport vezetője, Lorenz oberhofi segédgazdász Németországba menekült.

Menekülnek a szudétánémetek

Berlin, szept. 15. (Német TL.) Olbernhau községbe Görkauból érkező menekülők elmondják, hogy ott hétfőn és kedden súlyos összetűzések voltak a szudétánémetek és cseh rendőrök között. Behatoltak sok házba, bántalmazták nemcsak a férfiakat, de az asszonyokat is. Összetörték a berendezéseket. A szászországi Ebersbachba szintén sok sok menekült érkezett.

Chemnitz, szeptember 15. A cseh határon fekvő Ehrenfriedersdorf községbe több mint ezer szudétánémet menekült érkezett.

Nem zárták le a magyar-cseh határt

Prága, szeptember 15. (MTI). A „Vesper” c. lap csütörtökön külön kiadást terjesztett, melyben „megbízható magánforrásból” azt jelenti, hogy a magyar-csehszlovák határt lezárták és a vízumok kiadását is beszüntették. A lap nem tudja, hogy az intézkedés magyar, vagy cseh részről történt-e.

A prágai magyar követségen megcáfolták a határlezárásról szóló hírt. A követség útlevelesztályán közölték, hogy csak a vízumok kiadását voltak kénytelenek korlátozni, mert túl sok a jelentkező. A fenti újságbíró nyilván ennek a körülménynek tudható be.

Amerikába menekül a töke

London, szeptember 15. Morgenthau, az Egyesült Államok pénzügyminisztere sajtóértekezleten kijelentette, hogy a töke jelenlegi külföldre való menekülése a világlátrólételem legnagyobb méretű tökéaramlása. Csak a legutóbbi hetekben 500 millió dollár értékű idegen töke érkezett Amerikába. Ez mozgalom óriási méretei mellett sem ad okot azonban aggodalomra s a dollárnak a többi pénznemhez viszonyított árfolyama még nem változott annyira, hogy veszélyeztetné a kivitelt.

Legujabb hírek

Prága, szeptember 15. (Cseh TL.) A köztársaság elnöke kéziratot intézett Hodzsa miniszterelnökhöz, amellyel a nemzetgyűlés mindkét házának ülészakát 1938 szeptember 16. napjával elnapolja.

Prága, szeptember 15. (Cseh TL.) A hivatalos lap pénteki számában kormányrendelet jelenik meg, amellyel a rögtönítélőbíraskodási eljárást kiterjeszti a komotani és warmsdorfi kerületekre is. A rögtönítélőbíraskodás tehát 15 kerületben van most érvényben.

Berlin, szeptember 15. Egerből jelentik a Német Távirati Irodának: A szudétánémet párt vezetője utasította a párt valamennyi helyi vezetőjét és a párt biztonsági szolgálatának tagjait, hogy minden körülmények között és minden eszközzel igyekezzenek kivonni magukat a letartóztatások alól.

Berlin, szeptember 15. (Német Távirati Iroda.) Műszaki okokból bizonytalan időre elhalasztották

Genfi terv: Nemzetiségek egyesült államára alakítsák át Csehországot

Páris, szept. 15. A Népszövetség reformja érdekében megalakult nemzetközi liga, amely alapszabályai értelmében köteles nyilvánosan állást foglalni, mindannyiszor, valahányszor a béke és civilizáció ügye veszályban forog, közleményt hozott nyilvánosságra, amelyben sürgeti Csehszlovákia szövetségi alapon való átalakítását. Javasolja, hogy Csehszlovákiát az öt élő nemzetiségek szövetségévé, vagy „egyesült államá” alakítsák át és az új állam semle-

gességét nemzetközi egyezmények garantálják. Amennyiben Prága kormánya bizonyos esch nacionalista elemek nyamása alatt elzárkóznék ez elől a békés és igazságos megoldás elől, a népszövetségi alapokmány 19. szakasza módot nyújt a békeszerződés revíziójára s ha Prága ezt a teljesen szabályos eljárási módot is elutasítaná, Franciaország teljesen felszabadulna minden kötelezettség alól, amelyet a francia-csehszlovák szövetségi szerződés alapján vállalt.

Lossonczy főispánné akciója a kollégiumi jubileumi ünnepségekkel kapcsolatban

Teára hívta a debreceni társadalom vezető tagjait, hogy az ünnepségekre érkező idegeneknek szállást biztosítsanak.

Lossonczy Istvánné főispánné Debrecen társadalmának vezető-hölgytagjait tegnap délután teára hívta meg vendégül abból a célból, hogy megbeszéljék a kollégiumi ünnepségek rendezésében való részvételüket. Az összejövetelen valláskülönbség nélkül minden vezetőhölgy résztvett. Ott volt Jakucs István kollégiumi igazgató.

Lossonczy Istvánné főispánné előterjesztette azt az óhaját, hogy a hölgytársadalom elsősorban az idegen vendégek elhelyezésében segítsen és ebből a legnehezebb munkából vegye ki részét nemcsak azért, hogy a saját lakását

felajánlja, hanem még azokat az ismerőseit is bejelenti, akiknek alkalmas lakásuk van előkelő idegen vendégek szállásolására.

Igen sokan szólaltak fel és értékes ötletekkel igyekeztek a főispánné nehéz feladatát megkönnyíteni.

A megbeszélés után teát szolgáltak fel. Az összejövetel már csak azért is igen lelkes hangulatban folyt le, mert Lossonczy Istvánné főispánné rendkívül kedves háziasszonynak bizonyult, de emellett az is emelte a hangulatot, hogy tekintélyes számu lakás megajánlása is történt. 30 személy elhelyezésére is történt azonnal ajánlat.

Megkezdődik a reform-munka

Uj törvényjavaslatok a Ház előtt.

Budapest, szept. 15. Az október 11-én összeülő képviselőház munka rendje immár teljesen kialakult. Az őszi munkáját megkezdő Ház első ülésén Rátz Jenő honvédelmi miniszter benyújtja az általános véderőkötelezettség bevezetéséről is intézkedő törvényjavaslatot, amelynek tárgyalását nyomban megkezdik az egyesített bizottságok. Ugy számítják, hogy a honvédelmi törvényjavaslat október 20-a táján tető alá kerül, ezt megelőzően pedig — a bizottsági munka idejére — néhány napos szünetet kapna a Ház.

A honvédelmi törvény megszületése után — október 18-20-a táján — a következő törvényjavaslatok kerülnek a képviselőház elé: Sztranyavszky Sándor földművelésügyi miniszter benyújtja a kishaszonbérletek létesítéséről, a ház-

hely akcióról és a mezőgazdasági cselédlakások építéséről szóló javaslatokat; Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter a családvédelmi alap létesítéséről; Bornemisza Géza iparügyi miniszter pedig a családi munkabér bevezetéséről szóló törvényjavaslatot.

Gyors egymásutánban készülnek a Ház elé terjesztési minden más törvényjavaslatot is, amelyet Imrédy Béla miniszterelnök kaposvári programjában bejelentett.

A kormány arra törekszik, hogy mindezek a törvényjavaslatok gyors ütemű parlamenti tárgyalás után minél előbb törvényerőre emelkedjenek és ugyancsak hamarosan megjelennek majd a végrehajtási utasítások is és így ezek a törvényjavaslatok a legrövidebb időn belül életbe lépnek.

Október 2-án nagy beszédet mond Imrédy miniszterelnök

Imrédy Béla miniszterelnök október 2-án a kormánypart budapesti nagygyűlésén politikai kérdésekről mond beszédet s vonal-

vezetésének irányát fekteti le. Ezt a beszédet politikai körökben ugyanolyan nagy érdeklődéssel várják, mint annak idején a kaposvári programbeszédet.

Mielőtt a Ház összeül, a kormánypart szintén értekezletet tart, amelyen Imrédy Béla és a szakminiszterek szintén felszólalnak.

x VASAROLJON Székely, Győri és Marvainál.

CSONKA GEZA

orvosi műszerész
mester üzemét
megnyitotta

Rákosi Jenő utca 3 sz. alatt

A központi választmány viharmentes ülésen tudomásul vette a jelentést a választói névjegyzék-tervezet körül törtétekről

A város területét 44 szavazóközre osztották be — Hétfőn megkezdik a felszólalások és észrevételek felülbírálatát — Ahol kétség merül fel, ott inkább megadják a választójogot, mint elveszik

Debrecen város központi választmánya dr. Kölcsey Sándor polgármester elnöklésével tegnap délelőtt ülést tartott. Megjelentek: vitéz Berényi István tábornok, dr. Fráter Pál, dr. Reke Gusztáv, dr. Markovits Elemér, vitéz Nagy Pál, Szilágyi Mihály, Balogh István, vitéz dr. Bessenyei Lajos, dr. Jakobovits József és a két új tag: dr. Tatay Zoltán és dr. Kölya Sándor, valamint a központi választmány jegyzője: dr. Rózsa Tibor aljegyző.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester bejelentette, hogy az elhunyt Maklary Károly és Náray Andor helyére behívta dr. Tatay Zoltán és dr. Kölya Sándor póttagokat. Mindjárt le is tették az esküt.

A jelentés

Ezután dr. Rózsa Tibor jegyző tett részletes jelentést a központi választmány munkájáról a következőkben:

— Ebben az évben össze kell állítani az országgyűlési képviselőválasztók 1939-re érvényes névjegyzékét — mondta dr. Rózsa Tibor. — A törvény és a rendelet vonatkozó utasításai a polgármester hatáskörébe utalják a névjegyzék összeállításával kapcsolatos összeírási munkákat és a névjegyzék elkészítését.

— A lakosság vallomásslolgáltatásán alapuló összeírást 111 esküt tett hatóság közeg igénybevételevel június 19-től július 7-ig foganatosítottuk a lakosságunk hirdetemény útján való kellő tájékoztatása után. A hatósági közegeknek rendelkezésre álló mindössze 17 nap alatt 76.228 egyéni írtak össze a város területén, ami megközelíti a lakosság kétharmadát. A belügyminiszterium által követelt számlák szerint ugyanis a 19 éven felüli lakosok mintegy kétharmadát teszik ki általában a lakosságunk. Az összeírás eredménye eszerint kielégítő volt, bár az idő rövidsége miatt előfordult, hogy egyesek összeírása — tekintettel a nyári időszakra, szabadságukra stb. — nem volt keresztülvihető. Ezt azonban a központi választmányhoz beosztott munkaerők később pótolták.

— Az összeírás eredményének ismeretében a remélhető választójogosultak számára tekintettel felterjesztést kellett intézni a belügyminiszter úrhoz, hogy a 34-ben megállapított szavazókörök számát 44-re emelje fel, mely esetben a választás lebonyolítása a törvény szerint elvégezhető lesz.

— A belügyminiszter úr a szavazókörök számának felemeléséhez hozzájárult és a polgármester úr az újonnan megállapított 44 szavazókör beosztását határozatiilag már el is rendelte. Az új körzeti beosztás figyelembevételével készítettük el a képviselőválasztók névjegyzéktervezetét, amely tekintettel az új választójogi törvény és végrehajtási utasítás szigorú rendelkezéseire, 28.957 választójogosultat tartalmaz. A választójogosultak ilymértékű csökkenésének okaira és az ennek következtében beállt eseményekre, ez alkalommal nem kívánok kitérni.

— A névjegyzék a központi választmány hivatalos helyiségé-

ben és a járásbírószágon közszemlére tettük, egy példányt az Országos Bűnügyi Nyilvántartó Hivatalhoz a külön kiállított lapokkal együtt felküldtük, a házaként kifüggeszhető példányok ki függesztéséről gondoskodtunk és a lakosságot megfelelő módon tájékoztattuk a névjegyzéktervezet elleni jogorvoslatok előterjesztésének módjáról.

— A végrehajtási utasítás 12 napban jelöli meg a névjegyzéktervezet közszemlére vételét, és csak ugyanezen idő alatt teszi lehetővé az ellene tett felszólalások beadását. Augusztus 21 és 31 között a központi választmányhoz beosztott munkaerők minden erejük latbavetésével pontosan, a legnagyobb figyelmességgel és udvariassággal szolgálták ki a felszólalást tevő feleket, amit legjobban bizonyít az, hogy az említett tíz nap alatt 8369 felszólalást fogadtunk el.

— A felszólalásoknak mintegy felét maguk a felek személyesen adták elő s azokról jegyzőkönyvet kellett felvennünk, másik részét pedig az egyes pártok szolgáltatták be. Így a szociáldemokrata párt mintegy 600, az összes kívánt okmányokkal felszerelt felszólalást, a Független Kisgazda Párt pedig 3960 felszólalást adott be egy tömegben igazoló okiratok nélkül, a párt felhívására 331 igazolta a szükséges kelleket.

— Észrevétel három érkezett be a beadott felszólalásokra, amelyek hamis aláírással ellátott és a névjegyzéktervezetbe már felvett egyének felszólalásait kifogásolták. A felszólalások és észrevételek szavazókörönként elkülönítet iktatókönyveit kellő időben lezártuk. A felszólalások beadásának határideje augusztus 31-én lejárt s már ekkor megállapítottuk, hogy azok nagy tömegét a kellő igazolás hiánya miatt a központi választmány annakidején tárgyalás nélkül vissza kell, hogy utasítsa. Ennek elkerülése céljából a polgármester úr módot adott arra — és ezt a közönség körében kellően publikálta is —, hogy a felszólalások hiányait a felek előbb öt, majd három nap alatt pótolhassák. A felszólalások hiányainak kiegészítése érdekében 1692 levelet kézbesítettünk a felek részére, melyek nyomán a felszólalások kiegészítése még ma is folyik. A benyújtott felszólalásokat és észrevételeket a polgármester úr által megbízott fogalmazási szakbeli tisztviselők gondos átvizsgálás után javaslattal látták el, melyek alapján módjában lesz a központi választmánynak a döntést meghozni. E pillanatban még nem áll rendelkezésünkre a felvételre, illetőleg az elutasításra javasolt felszólalások kimutatása, azonban a központi választmány legközelebbi ülésén idevontkozó javaslatomat névszerint és számszerűleg meg fogom tenni.

— Ugyancsak folyamatban van a felszólalókról az Országos Bűnügyi Nyilvántartó Hivatal részére küldendő külön lapok készítése is, amely azt a célt szolgálja, hogy megállapítható legyen, nem esik-e valaki a felszólalók közül a tör-

vény 27. és 28. §-ában felsorolt kizáró okok valamelyike alá. Ugyancsak most folyik az egyes hatóságoktól — anyakönyvi hivatal, törvényszék, népjóléti hivatal, szegényház, rendőrség — beérkezett adatok alapján a névjegyzéktervezetbe felvett egyének törlése céljából való megjelölése.

— Tisztelettel javaslom, méltóztassék tudomásul venni, hogy a központi választmány az előbb jelzett munkákat már végzi és a legközelebb tartandó ülésig ezekben a munkálatokba és általában az eddig végzett munkálatok alkalmával keletkezett iratokba a központi választmány igen tisztelt tagjai bármikor betekintést nyerhetnek és tájékozódást szerezhetnek.

„Felelősségre vonásra és fegyelmi eljárásra nincs szükség“

Dr. Rózsa Tibor jegyző előterjesztéséhez dr. Jakobovits József szólalt fel:

— A tisztviselőkre vetett bizalmat — mondotta — minden körülmények között fenn kell tartani, nehogy megrendüljön az. Tisztában vagyok azzal, hogy a tisztviselők legjobb tudásuk szerint végezték munkájukat. Ismerem a törvény szigorú rendelkezéseit, amelyek egy részt a választójogosultak számára eső csökkenésére vonatkoznak, azonban összehasonlítva a debreceni állapotokat például a budapestiekkel, feltűnő azoknak a száma, akik nem nyertek választójogosultságot a névjegyzéktervezet szerint. A számlálólapok összeszedésénél az eljáró hatósági közegek rendszeresen dolgoztak. Amikor már össze voltak szedve a lapok, azután kell keresni a hibát, miért maradtak ki olyan sokan. Lehetségesnek tartom, hogy egyesek kimaradháltak, de nem egész házak. Ezeket az anomáliákat a polgármester úr, amint szabadságról hazatért, azonnal megszüntette és ettől kezdve a legnagyobb udvariassággal és készséggel álltak rendelkezésre a névjegyzékből kimaradt feleknek s a felszólalások során is ezt tapasztalhattuk.

— A felszólalások száma azt mutatja, hogy — sajnos — a lakosság nem tanúsít kellő érdeklődést ezzel a fontos közjogával szemben, azonban ez országos tünet. A történeteken már nem kívánok változtatni, csupán arra hívom fel dr. Rózsa Tibor jegyző úr figyelmét, hogy most a javaslatok elkészítésénél a törvény és rendelet intenciói szerint járjon el. Így remélhető lesz, hogy a névjegyzékből kimaradtak száma csak azt a százalékot éri el, amennyi a törvény szigorú intézkedései értelmében előrelátható.

— A jelentést tudomásul veszem és kijelentem, hogy egyáltalában nem tartom szükségesnek a fegyelmi eljárás megindítását.

ISKOLAI IRÓ-, RAJZSZERELK, IRKÁK ÉS FÜZETEK KAPHATÓK A OLCSÓN „MÉLIUSZ“ KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDESBEN.

WERNER

Férfi ruha osztályán olcsón és elegánsan ruházódhat.

vagy felelősségrevonás emlegetését.

Kölcsey polgármester kijelentései

Dr. Kölcsey Sándor polgármester válaszolt az elhangzottakra: Sajnos, az összehívásnál kiegészítő munkaerőket kellett alkalmaznunk, azonban az eddig előállított esetleges hibákat a központi választmány minden esetben orvosolhatja, mert szigorúan a törvény és rendelet intenciói szerint fog dönteni a felszólalások tekintetében. Ahol kétség merülhetne fel, azt az elvet követi, hogy jogi jogosítványról lévén szó, inkább meg kell adni a szavazati jogot, mint elvenni. Biztosítottnak látom, hogy a központi választmány hivatasának megfelelően fog eljárni.

A polgármester ezután ismertette azt a módszert, ahogyan az elbírálást végrehajtani kívánja. Előbb azokat veszik elő, akik felszólalását a központi választmánynak elfogadásra javasolják, azután következnek azok, akiknek felszólalását elutasítani javasolják, de ezekenél minden egyes esetben az egyes felszólalókkal külön módjában lesz a központi választmánynak foglalkozni. Kérte a polgármester a központi választmány tagjait, hogy menjenek le a hivatali helyiségekbe és nézzék meg, hogyan folyik a munka.

A központi választmány ezután tudomásul vette dr. Rózsa Tibor jegyző jelentését.

Elhatározták, hogy 19-én, hétfőn délelőtt fél tíz órakor a központi választmány ismét ülése jön össze és ekkor megkezdik a felszólalások és észrevételek elbírálását. Az ülés ezzel véget ért.

Vasárnap délelőtt üdvözli az Árpád-teri egyházzész tanácsa dr. Hegyaljai Kiss Gézát

Az Árpád-teri egyházzész vasárnap délelőtt közvetlenül az istentisztelet után ünnepélyes ülést tart, amelyen üdvözlik dr. Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztort. A tanácsülésre küldöttségileg hívják meg az új lelkipásztornkat, akihez Kovács Lajos postatanácsos, egyházzész főgondnok intéz üdvözlő beszédet. Ezután fejti ki Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztori programját, terveit és munkaméretét ismerteti.

Irodai szaktanfolyam a Naményi Gyorsíróiskolában

A Naményi Gyorsíró, Gépíróiskolában Irodai Szaktanfolyam kezdődik. Állásba menőknek gyorsított kiképzés. Tanfolyam után államvizsga, állami hivatalokra is képesítő államérvényes bizonyítvány. (Eddig 154 bizonyítványt adott ki az iskola s a végzetek majdnem valamennyien állásban vannak!) Vidékről bejárónak 80 százalékos vasúti tanulókedvezmény. (Rákóczi u. 17.)

x SZÉKELY, GYŐRI és MORVAI borkabátjai utólrhetetlenek.

Az új harcítaktika meglepetései a nagy záróhadgyakorlaton

Csütörtökre virradó éjszaka utolsó felvonásához érkezett a honvédség nógrádmegyei nagy hadgyakorlata. Az északi támadó hadsereg arra törekedett, hogy a Romhány-Bánk vonalon benyomja a védekező déliek vonalát. Az éj leple alatt azonban a déli védekező fél meglepetésszerű átesoportosítást hajtott végre, mely azt eredményezte, hogy az északiak támadása valósággal légiűres térbe jutott.

Mesterséges ködösítés

A hajnali órákban a déliek mesterséges ködösítést hajtottak végre Tölgyespuszta környékén. A támadó északiak nem tudták megkülönböztetni a mesterséges ködöt a hajnali őszi ködtől. Megindították támadásukat, amely azonban üres teret talált. Nemsokára megjelentek a déliek vadászgépei, hogy felderítsék az északiak állásait. A gépek meredeken buktak alá a támadó északiak állásai felé és géppuskatűzzel söpörték végig a terepet. A két fél gyalogsága közvetlen közelbe került egymással. Erre az északiaknál megszólaltak a golyószórók. A déliek tankjait nem várt ellentámadás feltartóztatta.

Megszólaltak a tankelhárító útegek és ezek egy könnyű tankot — elméletileg — megsemmisítettek. A déli tankok zihálva kapaszkodtak vissza a dombtetőre.

Itt figyelte az útközet lefolyását a vezetés. A gyakorlat vezetője vitéz nagybocni Nagy Vilmos altábornagy, a budapesti I. vegyesdandár parancsnoka. Megjelent Sónyi Hugó gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka. Hosszú autósor kígyózik fel a dombtetőre, a német és olasz tábornoki küldöttség.

Döntő útközet

Amikor az egymással harcban álló felek járőrei hirtelen ellenséggel találják szemközt magukat, azonnal megkezdődött a tűzharc. A véletlen úgy hozta, hogy mind a két fél támadásra indult és így találkoztak össze. A tűzharcba csakhamar aknavetők, géppuskák, nehéz puskák, golyószórók és végül a tüzérség és a nehéztüzérség is beavatkozott.

A gyakorlat vezetőségének megfigyelő pontjáról kitűnően lehetett látni a déliek felvonuló tankjait. Ezek meglepetésszerűleg akartak lecsapni az északiakra, de a tankok meglepő támadása meghiúsult, mert az előrelátó északi vezetők megfelelő tankelhárító lövegekkel, nehézpuskákkal és nehéz géppfegyverekkel elállták azt az utat is, amelyen ez a harci kocsiszakaszk előre akart törni.

A legmodernebb harci technikában megelevenedik az ősmagyarok harcmódora

Nagybocni Nagy Vilmos altábornagy a vezérkar megfigyelőhelyen összehasonlította az új harcmódot a világháború tapasztalataival, azoktól a régi magyar lovassági taktikával. Kiderült, hogy a legmodernebb fegyverekkel majdnem ugyanóda érkeztünk el, ahová a honfoglalás korában a lovas magyar nemzet.

A cél most is az, ahol lehet, ráatlanul lecsapni az ellenségre,

harcéptelenné tenni a szárnyat, a közepet, vagy ahol éppen érik az ellenséget, egy kis részét, azután ezek a gyorsmozgású egységek villámgyorsan hátrafordulnak, hiszen túlnyomó erejű ellenséggel állnak szemközt, eltűnnek csak azért, hogy meglepő rövid idő alatt már épp az ellenkező szárnyon támadjanak.

Ehhez természetesen gyors hadosztályok és a vezetők hihetetlenül gyors elhatározóképességére van szükség.

A gyakorlat nagyjában ki-

egyensúlyozott helyzetben ért véget. A délieknek annyira sikerült feltartóztatni az északiak előretörését, hogy az északiak semmiesetre sem tudnak Budapest felé tovább előretörni. Az egész gyakorlatot nagyszerű teljesítőképesség jellemezte. A honvédség csapatai óraműszerű pontossággal teljesítették a kitűzött feladatokat, a vezetés mindkét részről erélyes, nagyvonalú és gyors áttekintésű volt. A csapatok a farszto gyakorlatokat a legkitűnőbb erőállapotban teljesítették, a legénység szelleme kitűnő volt. Mind a legénység, mind a vezetés nagyszerűen megfelelt az új harcászati mód követelményeinek.

A budapesti rendőrség leleplezte a nyilasok titkos alakulatainak központját

29 embert tartóztattak le.

A budapesti ügyészség nagy-szabású államfelforgatási bűnpertben fejeződött be a nyomozás. Sikerült leleplezni a nyilasok titkos karhatalmi alakulatát. A szervezés irányítói és résztvevői az ügyészség letartóztatta s 29 ember ellen adott ki vádiratot.

A vádiratban levő tényállás szerint többen a Nemzeti Szocialista Magyar Párt Hungarista mozgalom elnevezés alatt működő politi-

kai párt keretében a párt célkitűzéseinek megvalósítása céljából titkos karhatalmi alakulatot létesítettek s abban tevékeny részt vettek. A titkos karhatalmi alakulat tagjai az úgynevezett „ellenállási alapra” belizetéseket teljesítettek s ez alapból a kommunista „vörös-segély”-hez hasonlóan a mozgalom lebukott tagjait és azok családtagjait segélyezték.

Megindultak a homokkerti autóbusszjáratok

A Homokkerti külsőségi lakosságának ez idén két régi óhajuk teljesült. Az egyik kívánsága volt a homokkerti lakosságnak, hogy a Szabó Kálmán utcát kikövezzék. Az év első felében ez megtörtént és most már szép köves ut vezet végig a Szabó Kálmán utcán. Tegnap egy másik óhajítása teljesült a lakosságnak: megindult az autóbusszforgalom a Petőfi térről a Szabó Kálmán uca végéig. Az első autóbussz tegnap reggel fél 7 órakor indult a Petőfi térről, de utas nélkül tette meg az utat a Szabó Kálmán uca végéig. Viszszafelé, a Szabó Kálmán uca felől indulva, az Ovoda uca sarkán felszállott az az autóbussznak első és ennél a járatnál egyetlen utasa, Pálóczy Lajos, a Csillag cég kifu-

tója, aki eddig gyalog tette meg mindennap az utat és boldogan váltotta meg a 16 filléres menetjegyét, amellyel korábban érkezett meg munkahelyére. Ezt az első autóbusszt Reményi Béla vizsgáló főkalauz kísérte és oktatta ki a személyzetet a megállóhelyekről és egyéb tudnivalókról. A soffőr Veres József, az autóbussz kalauza pedig Heves Lajos volt.

A homokkerti lakosság különösképpen nem vett tudomást erről az első autóbusszjáratról, csak a kapukból néhány mosolygós gyermekre üdvözölte az autóbusszt, amelyen bizonyára a jövőben többen fogják az iskolát látogatni.

Az első napon, reggeltől estig negyvenkét járat volt és 45 utas vette igénybe az autóbusszokat.

Szikora János kalandos utia a gyermekmenhelytől a fogházig

Gyermeknek hazudta magát a 23 éves legény.

A debreceni törvényszék fogházába bezárolták Szikora János 23 éves legényt, aki ellen esalás és közokirathamisítás miatt indult meg az eljárás. A legény gyalog indult Budapestre, hogy munkát kérjen, de elfáradt nagyon a gyaloglásban és az egyik állomáson vonatra ült, de jegyet nem vásárolt. A kalauz a következő állomáson leszállította a potyautast, aki az állomásnál az igazolásnál Nagy Istvánnak mondotta magát, aki 16 éves és most engedték el a debreceni gyermekmenhelyről. Az állítólagos Nagy Istvánt a szegedi gyermekmenhelynek adták át, mert a potyautas tévedésből nem a főváros, hanem a szegedi irányban haladó vonatra ült fel.

Szegedről elengedték a legényt, akinek elhitték hogy 16 éves és Nagy Istvánnak hívják. Csenevész

termete nem hazudtolta meg állítását.

Szikora Szegedről is elkerült és mivel a szegedi menhelyen írást kapott, mely a debreceni menhelyen gondozott 16 éves Nagy István nevére volt kiállítva, most már úgy gondolta, hogy a debreceni menhely is adjon neki valamit. Megjelent a debreceni gyermekmenhelyen, mint Nagy István, de pórujárta, mert leleplezték és átadták a rendőrségnek. Az eljárás így indult meg ellene.

— Ha gyomrát elrontotta, igyék azonnal egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet, mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

A Légoltalmi Liga hírei

Szeptember hó 8-án nyitott meg nagy érdeklődés mellett a „Légoltalmi Liga vándorkiállítását”, mely szeptember hó 18-án este zárul.

Ugyancsak ezzel kapcsolatban vasár- és ünnepnap, nemkülönben a hét meghatározott többi napjain a „Hungária” mozgószínházban délelőtti-ként hangosfilm perreg, ezzel kapcsolatban vetített képekkel felvilágosító előadás tartatik.

Mindkét helyen oly esekély a belépődíj, hogy azt mindenki megnézheti.

A kiállítás helye — mely reggel 8 órától este 8 óráig van nyitva — a Kereskedő Társulat díszterme, Ferenc József út 8. szám.

Akik eddig még a kiállítást nem látták, nézzék meg. Mindenki saját érdekében jól teszi, ha fogalmat nyer arról, hogyan védekezzék légitámadás esetében.

Ezenfelül a külső körzetekben folyó hó 12-től kezdetét vette a felvilágosító előadások sorozata.

A belső körzetekben a következő napokon és helyeken fog ilyen előadás tartatni:

Folyó hó 17-én 20 órai kezdettel a KIE termében, Piac uca 36. szám.

Folyó hó 20-án, délelőtt 12 órai kezdettel a zsidó gimnázium tornatermében, Simonffy uca 21.

Folyó hó 25-én este 18 órai kezdettel a Frontharcos Szövetség helyiségében, Piac uca 36. szám. (P. 43.)

Légoltalmi szaktanfolyam Debrecenben

A gázvédelmi és légoltalmi eszközök eladásában való közreműködéshez szükséges hivatalos bizonyítvány megszerzésére végezt a 6. vegyesdandár légvédelmi parancsnoka szeptember-október hónapban 14 hétköznapra terjedő s naponta átlag három órán át tartó ingyenes hatósági légoltalmi szaktanfolyamot rendez. Jelentkezni lehet írásban — a név és lakcím feltüntetésével — a 6. honvéd vegyesdandár légvédelmi parancsnokságnál, Péterfia uca 45. szám alatt, szeptember hó 20-ig.

Dr Kováts Andor a lipcsei jogászugyülésen

Október 10-én kezdődik Lipcsében a jubiláris német jogászugyülés, amelyre dr Frank német birodalmi igazságügyminiszter rendkívül szívélyes hangú levélben hívta meg saját személyes vendégül dr Kováts Andort, a debreceni egyetem büntetőjogi tanárát.

Dr Kováts Andor egyetemi tanár a kollégiumi jubileumi ünnepélyek befejeztével, amelyeknek még részt kell vennie, Lipcsébe utazik, hogy a kitüntető meghívásnak eleget tegyen.

Sertéspestis fordul elő szörványosan Debrecenben

Debrecenben már augusztus hónapban is fordult elő sertéspestis-megbetegedés és a város területén 50 állat pusztult el. Járványról nincs szó, szörványos esetek fordulnak elő csak. Szeptemberben is akadt sertéspestises megbetegedés és néhány udvart zár alá vett a hatóság.

Jól teszik azok, akiknek sertésbeteg, ha azonnal értesítik a hatóságot, hogy a szükséges óvintézkedéseket megtegye a hatóság, nehogy terjedjen a fertőző udvarokról a vész.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
szeptember 11-től 18-ig: »Nap»,
Piac u. 1. Telefon 27-73. —
»Muraközy», Piac u. 72. Telefon
13-30. — »Aranyegyszarvú»,
Kossuth u. 8. Telefon 34-96. —
»Arany János», Csapó u. 66.
Telefon 11-78. — »Mátyás ki-
faly», Nyilastelep. Telefon 13-
83. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass,
hogymint dolgozhass”

Búcsú
Kemény Jánostól

Irta: Ferenczy Orosz A.

Isten veled „János bátyánk”.
Isten veled! Örökre.
Nem látunk már soha többet
Mosolyogva — könnyezve.
Földiekben szegény voltál
Mert a szíved szeretett.
Gazdaságod ténázából
Juttattál — mindenkinnek.
De most megjött a behívó,
Egy boldogabb hazába,
Ott vár a hű feleséged;
Menyország kapujában.

x **Ovodás** gyermekek beiratása
német délelőttökre, iskolásoknak
déltutáni nyelvtanításra Batthyány
ucca 16. Német Gyermekegkothon.

— **A Mester** uccai templomban
vasárnap délelőtt 10 órakor Baja
Mihály, a költőpap fog prédikálni
a híveknek. A Kossuth uccai egy-
házrészéből Baja Mihályt híveinek
nagy serege kíséri el a Mester uc-
cai templomba, ahol első ízben tart
istentiszteletet. Déltután Siposs
Imre lelkész fog istentiszteletet
tartani.

— **A magyar-olasz vegyesbizottsági**
tárgyalások szombaton kez-
dődnének. A tárgyalásokat Rómá-
ban tartják meg s azon számos
fontos gazdasági kérdés kerül le-
tárgyalásra.

— **Újabb olajkutakat** furnak
Lispén. Felállították a 9. számú
kut furótornyát is és itt is rövide-
sen megkezdődnek a furási mun-
kálatok. A 6. és 7. számú kútnál a
furó már elérte az 1100 métert és
már olajos homokrétegben halad.

— **Arja nem lakhatik zsidó tu-
lajdonos házában** a német ház-
és telektulajdonosok szervezetének új
rendelete értelmében. Ugyanannyi a
nürnbergi törvények értelmében
arja háztulajdonos sem fogadhat
be zsidó lakókat.

x **Tankönyvek** használatlan legújabb
kiadás, a legolcsóbb árban kapható.
„Kultúra” antikvárium, Szent Anna u.
3. szám.

— **Az iparosok** figyelmébe. Kemény
János vendéglőiparostársunk elhalá-
lozott. Temetése folyó hó 16-án, dél-
után négy órakor lesz a Köztemető-
ben. Az ő személyéhez fűződő kedves
emlék, valamint a vendéglőipar egyik
legkiválóbb tagja iránti tiszteletből és
megbecsülésünk kifejezésésképpen kíván-
atos, hogy az iparostársadalom le-
törjje kegyeletét. Ezért az iparostület
előnsége felkéri az iparosokat, hogy
a temetésen minél nagyobb számban
jelentenek meg.

— **Gyomor és bélbajoknál**, a máj-
és az epeutak megbetegedéseknél, reg-
gel felkeléskor egy pohár természetes
Ferenc József keserűvíz kortyonként
elfogyasztva igazán remek hashajtó
Kérdezze meg orvosát.

— **Az osztályorszájáték húzásán**:
20,000 pengőt nyert: 40241 49331
86356. — 10,000 pengőt nyert: 9349.
5000 pengőt nyert: 76063. — 4000
pengőt nyert: 72860 73230. — 10000
pengőt nyertek: 1012 20071 32686
53661 49710 61657 61764 80961. —
800 pengőt nyert: 46271 67089 71835
85663. — 600 pengőt nyertek: 11327
25632 35102 58588 61270 74908 — 500
pengőt nyertek: 2227 19380 26900
28290 30818 35356 38816 55379 63789
77800 82529. — 300 pengőt nyertek:
7723 8227 10438 10584 11918 12209
15700 16077 16454 19059 22796 24854
26812 30882 32019 33183 35681 37136
37527 39906 42787 45364 46068 46328
47703 49187 51384 53577 56222 57691
57943 58260 69851 73604 74913 75527
74913 75527 79111 80663 83321 83947
84668 85638 86795 86965.

x **SZÉKELY, GYŐRI és MOR-
VAI diákrühái tartások.**

x **Beiratkozások a Városi Zeneis-
kolában.** Debreczen sz. kir. város Zeneis-
kolájában a beiratkozások folynak
naponta délelőtt 9—11-ig és déltután
3—5-ig. — Beiratkozni lehet zong-
gora, hegedű, gordonka, ének, zene-
szerzés, gordon, fúvós hangszerekre,
továbbá zeneelmélet, zenetörténet,
esztétika, kamarazene, zenekar, zenei
szeminárium és zenei előkészítő (ovo-
da). Beírási díj 6 P. Tandíjak: alsó
osztályokban 8 P, középszályokban
10 P, felsőbb osztályokban 12 P, zene-
művészeti főiskolára készülők havi
15 P-t és zenei ovodában és mellék-
tanszakokra 3 P-t fizetnek havonta.
Felvételi vizsgák szeptember hó 12.
és 13-án déltután 3—6-ig. Tanítás
szeptember hó 14-én kezdődik. —
Bővebb felvilágosítás a hirdménye-
ken és a zeneiskola titkári hivatalá-
ban nyerhető Vár u. 1. — Telefon:
33-96. sz.

— **Zsidó istentiszteletek a statusquo**
ante hitközség templomaiban: Pént-
eken este mindkét templomban há-
romnegyed órakor. Szombaton reg-
gel 6 órakor. Délelőtt a Kápolnási
uccában félizeneg órakor. Déltután
a Kápolnási uccában ifjúsági, féléneg
órák, mindkét templomban 5 óra-
kor, este 6 óra 35 perckor. Szőlőházsz
vasárnap reggel mindkét templomban
négy órakor, a tanulóifjúságnak a Ká-
polnási uccában 6 órakor. Szőlőházsz
hétfőtől péntekig mindkét templom-
ban reggel 5 órakor. Köznap este
mindkét templomban hat órakor. Pént-
ek esti gyertyagyújtás fél 6 órakor.
Hitközségek péntek este s vasárnap
reggel a Deák Ferenc uccában.

A rablásig.

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr.**
templomban. Pénteken déltután 5.40
órák, szombaton reggel 7.30 órák,
déltután 4.30 órák. Szombat kezdete
pénteken déltután 5.32 órák, zom-
bat vége szombaton este 6.42 órák.

x **Dívatfüzők** a legújabb model
szerint készülnek Borinyinénál —
Barna u. 12.

— **Halálosvégi gyermekszere-
néség történet** Vasegerszegen. Boros
Béla 9 éves gyermek valahol egy töl-
tényt talált és játékból ráütött. A töl-
tény felrobbant és szeszakította a gyer-
mek egész belső részét. A fiút kórház-
ba szállították, ahol néhány óra mul-
va meghalt.

Kérje minden üzlet-
ben Klein Géza jóízű
kenyerét
Telefon 28—34

Megszállott területi hírek

— **Aradon** a tifusz veszedelmes mé-
reteket ölt, a hatóság elrendelte a két
fertőzött ucca lakosságának beoltását.

— **A marosvásárhelyi állami tanító-
képzőbe** a jelek szerint bevezetik a
magyar nyelv tanítását is, ami husz
év óta szünetelt.

— **Kolozsváron** egy sereg embert el-
ítéltek, akiket tiltott vallási gyűlésen
fogtak. Az elítéltek egy új, szabad ég
alatt gyűlésező és ott imádkozó szek-
tának a tagjai.

— **Erdélyben nagy mozgalom in-
dult meg**, hogy az egyre nagyobb mé-
reteket öltő fadrágítás ellen hatósági
védelmet kapjon a lkosság.

— **Marosvásárhely közelében** egy
vasúti hajtányt elütött a gyorsvonat,
a két vasúti tisztviselő szörnyet halt.

— **Erdély területén** egy angol pénz-
csoport nagyszabású kukoricavásár-
lást kezdeményezett.

— **A kolozsvári román egyetemi**
könyvtár évi jelentéséből olvassuk,
hogy a múlt évben igen nagy értékű
könyvsorozatot a Népszövetség titkársá-
gától az egyetem.

— **Erdélyben most jelent meg egy**
rendelet, mely szerint a jövőben azok
a cégek, melyek nem román nyelven
végzik a könyvelést, eddigi adójuk
kétszeresét fizetik.

— **Erdélyi rendelet** szerint minden
közégben az országút mellett lévő ke-
rítéseket fehérre kell meszelni. A szé-
kely falvakban most mozgalom in-
dult meg, hogy a galambdícsos székely
kapukat vegyék ki ez alól a rendelet
alól.

— **A temesvári Notre Dame apáca**
intézet tudományos laboratóriumának
teljes felszerelését ellopták egyetlen
éjszaka alatt.

x **Díjtalan angol, francia, lengyel,
német, orosz román nyelvtanfolyamok**
és olcsó rajztaanfolyam kezdődnek ok-
tóber elején az egyetem Népszerű
Főiskoláján, telefon: 25-00. (.)

x **Megnyit dr Vasady Lajos** szállit-
mányozási vállalatát, mint MÁV háztól
házig szállító. Bármilyen szállítást és
költöztetést vállal. Iroda: Szent Anna
ucca 2., telefon: 28-81.

— **Sulyos motorkerékpárszeren-
csétlenség történt** a dunaveesei
országuton. Fűredy Kálmán kecs-
keméti állatorvos, miközben gépé-
vel egy gazdálkodót került ki, ne-
kirohant az utszéli sürgönypózná-
nak. A motorkerékpár összetört,
az állatorvos nagy izben a köve-
zetre zuhant s koponyalapi törést
és lábtörést szenvedett. Életveszé-
lyes állapotban szállították kórhá-
zba.

— **Mialatt ujságot olvasott**, ki-
lopták pénztárcáját. Szincsek Ján-
os kömüvessegéd, Rakovszky u.
20. sz. alatti lakos tegnap este a
Piac uccán ujságot olvasva ha-
ladt. Olvasás közben valaki ki-
lopta zsebéből pénztárcáját, mely-
ben 25 pengő és fontos iratok vol-
tak.

— **Iparos, vagy kereskedő nem nyit-
hat fióküzletet.** A hivatalos lap közli
a miniszterium rendeletét, mellyel a
gazdasági és hitélet rendjének, tovább-
á az államháztartás egyensúlyának
biztosításáról szóló 1931 évi törvény-
ben kapott felhatalmazás alapján el-
rendeli, hogy iparos, vagy kereskedő,
iparigazolványa, illetve engedélye
alapján ugyanabban a városban, vagy
közégben, a meglévő üzlethelyiségén
vagy üzlethelyiségein felül új üzlet-
helyiséget, további rendelkezésig nem
nyithat. Ez a rendelkezés nem vonat-
kozik azokra az iparosokra és keres-
kedőkre, akik új üzlethelyiség nyitá-
sára e rendelet kiadása előtt kérték
engedélyt. Az illetékes miniszter in-
do-kolt esetben e rendelkezés alól kivé-
telt tehet.

ANYAKÖNYVI HIREK

— **Születések:** Kiss Péter npsz. Ha-
láp 63. fia Lajos. Kovács János timár-
segéd Sebes u. 31. fia László. Varga
József npsz. Veres u. 9. leánya Iboiya.
Teitelbaum Áron gyertyagyártó Szé-
chenyi u. 34. fia Bernát. Rasovszky
Miklós nyomdai főgépmester Péterfi
u. 2. fia Miklós. Budai Ferenc npsz.
Gázgyár u. 6. fia Béla. Jamriska Imre
csikós, Nagycsere 146. fia Péter.

— **Házasság:** Balogh Gyula máv. iroda-
kezelő Békéscsaba—Lenchés Etelka
Harsányi G. u. 16.

— **Eljegyzések:** Orosz Mihály labda-
rugó Varga ucca 20. sz.—Koller Adél
Batthyány u. 20. Frank Pál kereskedő
Ferenc József út 49.—Bartos Erzsébet
Ferenc József út 43. Tinkó György
önálló kislivaros Kincseshegy u. 3.—
Kardos Julianna Vasvári u. 18. Bojtor
Imre gazdálkodó Kishegyesi út 28.—
Csapó Erzsébet Péterfia dűllő 11. Be-
regzsázi Károly kisbérő Bellegető
512—Fógel Zsuzsanna Bujdosó u. 11.

— **Halálozások:** Szabó László ref. 11
napos Homok u. 16. Józsa Erzsébet
ref. 35 éves Késes u. 12. Harman La-
jos ref. 10 hónapos Bajnok u. 11. Ke-
mény János vendéglős ref. 76 éves Pe-
tőfi tér 10. Kovács Lajos ref. 11 éves
Fehér u. 25. Silberstein Jozsua izr. 8
éves Ujfehértó.

**Hőlegym! Lr.
a költőüve!**
Itt a XX. század „RAPID” kézi kötő
szencziója szab. „RAPID” készülőék
Munkája kézimunka. Minden kötet mint a köthet
Néhány ora alatt köthet magának pullover, blúz,
vagy ruhát, kezelése egyszerű. Ára 30- P
Kérje 12. sz. ismeretlőt.
Arasfergelmi Kft., Budapest,
VI. Sütő-ucca 2. tele. 3- Tel. 188-665.

Vasvillaharc az országuton

Exhumálást tartanak egy halálos
verekedés ügyében.

A debreceni törvényszéken egy
verekedés ügyében tartottak tárg-
yalást. A verekedés a határban
történt. Az uton összevesztett Ba-
goly Sándor földműves és Ökrös
István, Vasvillával harcoltak egy-
más ellen és megsérültek, de nem
életveszélyesen. Az eljárás meg-
indult testisértés miatt ellenük. A
tárgyalásra azonban csak Ökrös
érkezett meg, mert Bagoly Sándor
meghalt tüdőgyulladásban. A tár-
gyaláson indítványozták, hogy
boncolják fel Bagoly Sándor, mert
nincs kizárva annak lehetősége,
hogy a tüdőgyulladást a fejsérülés
következtében kapta. Valószínű,
hogy a napokban exhumálást tar-
tanak és csak az orvosi vélemény
beérkezése után tartanak új tár-
gyalást a vidéki gazdák vereke-
dése ügyében.

x **SZÉKELY, GYŐRI és MOR-
VAI-nál** nagy választékot talál.

— **Kormányzósértés** címén letartó-
ztatták Lebovics Miksa 41 éves buda-
pesti könyvekereskedőt, aki az üzlet
bejártatában közszemlére tette a „Ma-
rianne” c. francia folyóirat karikatú-
ráját, melyben az ügyesség kormány-
zósértést lát. A lapot Lebovics akasz-
totta ki s emiatt kormányzósértés cí-
mén helyezék letartóztatásba.

x **Zongoratanítást** vállalok zene-
iskolai módszerrel. Hatvan u. 24.
Unitárius ház, első ajtó.

— **Pénztárcát** iratokkal és pénz-
zel szolgáltatnak be a rendőrségre.
Az iratok özv. Benkő Károlyné
névre szólnak. Igazolt tulajdonosa
a tárcát átveheti a rendőrségen.

x **Szeplő, májfolt ellen** Józsa
are... doboz 1.20. Jóna és Jóna
utóda Somogyi Drogéria. Kossuth
ucca 6.

Hj. Bánhidó Ferenc István reáliskolai tanuló 17 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozójából, a római katolikus egyház szertartása szerint, Dankó-cég rendezésében.

Kemény János vendéglős temetése pénteken négy órakor lesz a Köztemetőben. Gebauer-cég rendezi.

Mészáros Jánosné Sotkó Erzsébet, MÁV nyugbérés neje, 62 éves korában elhunyt. Temetése szombaton négy órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Nyilastelep, Német uca 36. Gebauer-cég rendezi.

Dudás János MÁV nyugdíjas, életének 87-ik évében elhunyt. Temetése pénteken délután félharm órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozó terméből református szertartással. Lakás: Bellegelő 22. szám. — Pusztai temetkezési intézet.

A homokke-ti egyháziész tanácsulése

A homokke-ti egyháziész szerdán igen népes tanácsulést tartott, **Kovács József** lelkész és **dr. Balogh Sándor** egyháziész főgondnok elnöklétével. Az ülésen megjelent **Harsányi Gusztáv** ny. kúriai bíró is.

Ének, bibliaolvasás és ima után **dr. Balogh Sándor** megvitotta az ülést. A tárgysorozat első pontja **Bodnár János** behívott egyháziész tanácsos eskütelte volt, akinek **Kovács József** lelkész intézett-buzdító beszédet. Majd a lelkészek terjesztette elő a közözi jelentését. Fájdalommal emlékezett meg **Maklár Károly** püspök elhunytáról. A haláleset alkalmával az egyháziész nevében résztvétélvívratot intézett a családhoz. Viszont örömmel jelentette, hogy az elhalt püspök helyére a tiszán túli egyházkerület **dr. Révész Imre** egyetemi tanárt egyhangúlag püspöknek választotta meg. **Dr. Révész Imre** nagytudása, kiváló képességei predesztinálják a püspöki szék betöltésére. Bejelentette továbbá, hogy a debreceni ref. egyház presbiteriuma **Szilágyi László** homokke-ti lakost segédlelkésziül, **Kulesár Ferenc** lelkészt a Kerekes-telepre körzeti vezető lelkésznek delegálta. Majd bejelentette az 1938—39 évre szóló belmissziói működés munkaprogramját. Erre nézve széles alapra fektetett tervezet terjesztett a tanácsulés elé, amely megalapította az istentiszteletek idejét, levontistentiszteletek tartását, szolt a jelentős még a Tábita Nőegylet leánykörök tervbevetett működéseikről. Megalakul az egyháziész kezében a Keresztlyén Ifjúsági Egyesület, amelynek részére helyiséget bérelnek, esetleg vásárolnak. A felolvasott jelentést és munkaprogramot vita nélkül fogadta el az egyháziész tanács. Több rendbeli presbiteri határozat olvastatott fel, amely közül kiemelkedő a debreceni és Kollégium négy százéves évfordulójára kiadott felhívás, amely nemcsak patinájú stílusával mély benyomást keltett. A homokke-ti kántori állás betöltésére vonatkozó beadvány feltett tárgyalatlansága folytán napirendre lérték. Az ülés imával végződött. **K. Gy.**

x SZÉKELY, GYÓRI és MORVAI raglánjai elegánsak.

— **Vitéz Bessenyei Lajos** ny. kir. főigazgatót szeptember hó 24-én búcsúztatják Debrecenben, nagyszabású ünnepség keretében. A búcsúünnepségen nemcsak a debreceni intézetek és hivatalos pedagógiai testületek, hanem a szabecsi pedagógusoknak és a kerület más részeinek is népes vándorserege fog résztvenni.

Vármegyei cserkésztszti gyűlés Nyíregyházán

Kerületi nap lesz Debrecenben, harci játékok a hadházi erdőben.

Nyíregyházán az evangélikus Kossuth gimnáziumban tartották vasárnap délelőtt **vitéz Bessenyei Lajos** kerületi elnök elnöklése alatt a vármegyei cserkésztszti gyűlést, melyen megjelent Debrecenből a VI. cserkészkerület vezetőbiztszja, **Ráhold Gábor** is s az új cserkészv. munkaprogramját ismertette.

A gyűlést **Bessenyei Lajos** kerületi elnök nyitotta meg és beszédében kifejtette, hogy a magyar cserkészlet a legszorgosabb kapcsolatba kell hozni a nemzetvédelmi feladatokkal. Bejelentette, hogy a VI. cserkészkerület ismét megrendezi a nagyszerűen bevált parancsnoki táborát.

Az elnöki megnyitót után **Ráhold Gábor** kerületi vezetőbiztsz ismertette az új cserkészv. munkaprogramját. A magyar cserkészv. — mondotta a vezető biztsz — Kriszlussal egy úton kell haladnia a nemzeti célok szolgálatában. Meg kell őrizni a cserkészletben a romantikát, de ennek legszigorúbb fegyelmével és elsősorban önfegy-

lemmel kell párosulnia.

A kerület a fegyelmet a csapatok fokozott ellenőrzése által akarja biztosítani. A tervszerű munkavégzés biztosítása érdekében a csapatoknak október elsejéig be kell nyújtaniuk a kerülethez évi munkaprogramjukat.

A lehetőség szerint részt kell venniük a csapatoknak a tavaszi harci-játékon, amelyet a hadházi erdőben bonyolítanak le. Májusban kerületi napot rendeznek Debrecenben. A kerületi nap legnagyobb jelentőségű tényle a kerületi cserkészszázló felszentelése lesz. A cserkészszázló költségeihez a kerület valamennyi cserkésze hozzájárul a maga filléréivel.

A kerületi vezetőbiztsz felhívta a biztszgyűlés figyelmét a cserkészletnek a légóttalomban való szerepére. A gyűlés állásfoglalása alapján a cserkészcsapatok szolgálatukat fel is ajánlják a légóttalmi parancsnokságnak s rövidesen megtörténik a csapatoknak a különböző szolgálati ágazatokba való beszerzése.

Különös bonyodalom egy Honsz-igazolvány körül

Gross Mayert felmentette a győri tábla.

Győről jelentik: A szombathelyi állomáson a pénzügyőrök elfogtak egy férfit, akinél 15 kilo szacharint találtak. Igazolatták, mire a férfi Honsz-igazolványval **Gross Mayer** debreceni kereskedőnek igazolta magát. A törvényszéki tárgyaláson **Gross Mayer** azzal a szennázós védekezéssel állott elő, hogy ő nem is járt Szombathelyen, hanem hetekkel előbb elvesztette igazolványát és úgy látszik, valaki azt használta fel. Ezt a védekezést nem fogadták el és **Gross Mayer**

harminckétezer pengő pénzbüntetésre ítélték, amely 317 napi fogházra átváltoztatható. A táblai tárgyaláson **Gross Mayer** jegyzőkönyvvel igazolta, hogy a kérdéses napon nem tartózkodott Szombathelyen, mert ekkor Debrecenben volt egyik felének tárgyalásán.

A tábla a védekezést elfogadta és **Gross Mayer** felmentette. Erélyes nyomozást indítottak az ál-Gross Mayer kilétének megállapítására.

Egy tizenötgyermekes családapa, aki nem tudta megmondani a tárgyaláson felesége nevét

Humoros tárgyalás a debreceni járásbírószágon.

Egy lóvásárlásból származó családi pert tárgyalta szerdán délelőtt a debreceni járásbírószágon **dr. Szerdahelyi Ernő** büntetőjársbíró.

Simon Ferenc, ismert debreceni fogtechnikus, akinek földbírtoka is van, család miatt feljelentette **Horovitz Dávid**, Paicsirta uca 13. szám alatt lakó lókereskedőt. A feljelentés alapja az, hogy **Simon Ferenc** a nagyvásáron vett két lovat **Horovitztól** 850 pengőért. Kifizetett az üzlet megkötésekor száz pengő előleget és a lovakat kiakarta próbálni. Közben azonban visszalépett az üzletől és kérte vissza a száz pengő előleget, azonban **Horovitz** ezt megtagadta, azzal az indoklással, hogy az üzlet létrejött.

Már a tárgyalás elején humoros jelenet adódott. Amikor a bíró **Horovitz** személyi adatait kérdezte kiderült, hogy az egyébként tizenötgyermekes családapa nem tudja, hogy hívják a feleségét.

— Gondolkozzon csak **Horovitz**, lehetetlen, hogy ne tudná megmondani a felesége nevét — mondta a bíró.

Horovitz elkezdett gondolkodni, de percnyi fejlődés után kijelentette, hogy lehetlent kívánnak tőle.

— Na majd később eszébe jut.

— Hogy hívják az édesanyját — volt a következő kérdés.

— Tudom már bíró úr, hogy hívják a feleségemet: **Apfelmann Róza**.

— Na látja, mondta a bíró, úgye,

hogy eszébe jutott

— Baj van bíró úr, mégis csak nem tudom megmondani, hogy hívják a feleségem nevét. **Apfelmann Róza** az édesanyám volt.

Mit volt mit tenni, a jegyzőkönyvet kijavították.

Horovitz ezután nagy szóradattal előadta, hogy ő nem csapta be **Simon Ferencet**. Ő jogosan járt el akkor, amikor nem adta vissza az előleget. — Az üzletet annak rendje és módja szerint megkötötték.

— Miért mondta, hogy a lovak 7—8 évesek, miért nem mondta meg, hogy 14 éves is elmúlt a két ló.

— Kérem, miért mondjam azt, hogy a ló idős, amikor nem kérdezték és miért nem kérték el tőlem a passzust.

— Éppen az volt a baj, hogy maga nem akarta előadni a passzust, mert akkor kiderült volna a turpisság.

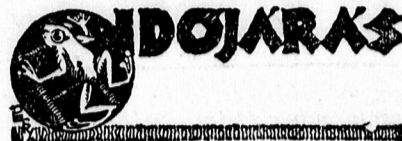
Két óráig hallgatott ki ezután a bíróság, akiknek tanúvallomása után **dr. Balogh** ügyészi megbízott kijelentette, hogy a vádat **Horovitz** szemben, büncselekmény hiányában eljti.

Simon Ferenc erre átvette a pótmagányváltatást és kérte, hogy a következő tárgyalásra tanúkat hallgasson ki a bíróság. A bíróság a bizonyításkiegészítést elrendelte.

x SZÉKELY, GYÓRI és MORVAI uriszabósága kiváló.

— **A második cigányiskola.** Székesfehérvár után Bieskén nyílik meg az ország második cigányiskolája. A község az iskolát ötven tanulóra rendezte be és a hónap végén várják a tanerők kinevezését. Utána az iskola megkezdí működését.

— **Vitéz Barcza Ferenc** közjegyzői kinevezése. Az igazságügyminiszter dr. **vitéz Barcza Ferenc** debreceni kir. közjegyzőhelyettes Szentendrere kir. közjegyzővé nevezte ki.

Hazánk nyugati batárát is elérte a hűvös levegő. A délutáni órákban Sopron vidékén zivatar, Szentgotthárd vidékén pedig záporos volt. Eddigi jelentés szerint Sopronban 10. Kapcs-vártól 1 milliméter esett. A hőmérséklet Balatontól nyugatra 22—23, attól keletre 24—26 fokig emelkedett.

Jóslás: **Élénkebb szél, változó felhőzet, több helyen eső, zivatar. A hőmérséklet nyugaton és északon esőkén, délkeleten alig változik.**

Megtartják-e a magyar-cseh mérkőzést?

Prága, szeptember 15. Az illetékes hatóságok pénteken délelőtt döntöttek hogy a vasárnapra tervezett Magyarország—Csehszág labdarugómérkőzést, a Csehszágban elrendelt általános gyűléstilalomra való tekintettel, megtartható lesz-e.

FILM

VIKSZINHÁZ

Nehéz apának lenni

A vajudó és kiutat kereső magyar film próbálkozik, témát keres, szakítani akar a hejehujás dárídókkal, cigánnyal, pezsgővel, mulatással és üres látszattal, hogy megteremtse a magyar levegőt, őszinte magyar filmet, melynek minden porcikája magyar. Ennek a keresésnek, kutatásnak eredménye ez a most pergő mulatságos film, mely egy véletlenül eltűnt gyermek mókákban gazdag történetét és megkerülését mondja el. A film kétségkívül a jó, helyesebben a jobb magyar filmek közül való, mert nem a kitaposott úton jár. Eredeti ötleteséggel más irányba viszi el a mozilátogatót, kar azonban ásatag tanárvicekkel és elkopott diák-mókákkal ott operálni, ahol különben is adódik a jókedv és humor. Se a témának, se a nevelésnek, de még a filmnek se használ az, ha azt hiszik egyesek, hogy ma is lehet ilyen felfogással hatni, ha mindjárt jóvá is tesznek a végre mindent. Olyan érdekes a téma, olyan mulatságos a helyzet, annyira víg az egész levegője ennek a képnek s olyan bájosá teszi az az aranyos kis gyermek, hogy a sikerét amúgy se lehet vitatni. Tomboló, nagy siker, amit a bemutatkozó zsűfolt háza bizonyít a legjobban.

31727—1938.

HIRDETMEY.

A debreceni rendőrkapitányság 130 mázsa zab, 140 mázsa széna s 110 mázsa rozsszalma beszerzésére árlejtést hirdet. Árlejtési feltételek folyó hó 20-án, déli 12 óráig a II. emelet 71 számú szobájában megtekinthetők. Az áránlatok kétpengős okmánybéllyel ellátva folyó hó 20-án, 12 óráig adandók be. Később beadott áránlatok figyelembe nem vétetnek.

Debrecen, 1938 szeptember hó 15.

Lám Dezső

r.-főkapitányhelyettes a rendőrkapitányság vezetője.

SPORT

A DEBRECZENI sporthírszolgálat jelenti:

A Boeskaai vasárnapi mérkőzése a Szolnoki MÁV-val meghiusult, a Szolnoki MÁV Pesten játszik a Ferencvárossal barátságos mérkőzést. — A Boeskaai a DEAC pályán a DEAC-Ny TVE bajnoki és atletikai stafétabajnokság kapcsán tart edzőmérkőzést. Egy vegyes csapat lesz a Boeskaai ellenfele és ott játszik a Boeskaai tartalékgyárja is. Kipróbálják a Budafok Hírvárhátját is, aki már napok óta Debreczenben tartózkodik. Centert és belsősétárt játszik majd Hírvárhát.

A feszült eschországi helyzet miatt bizonytalanná vált a vasárnapi eschlabdarugómérkőzés. Talán azért van mégis rá remény, hogy lejátszható. — Felmerült az a terv, hogy a december 18-iki fordulót játszásk most le, de ez ellen tiltakoztak az egyletek és nincs is elegendő idő a mérkőzések megrendezésére.

Nagy a kaosz, teljes a bizonytalanság, hogy áll ki a magyar válogatott, ha mégis meglenne a válogatott labda rugómérkőzés. Egyre több lemondás érkezik, a katonai szolgálatot teljesítő játékosok szabadságolása körül is nehézségek vannak, de sokan más ok miatt mondják le a szereplést: talán azért is, mert nem sok remény van arra, hogy prémiumot lehet szerezni ezen a mérkőzésen, nem valószínű a győzelem. Dudás, Kiszely, Buzássy játéka kétes, helyette Balogh Újpest, s Kiss Ferencváros és a beteg Cseh, — mint jobbszélső van előtérben. Furesz csapat lesz. Lehet, hogy sor kerül Koláth Szolnoki MÁV játéka is.

Korányi súlyosan megsérült az edzésen, összeütközött az edzőmérkőzésen a szolnoki Koláth-tal és kulcsfontosságú szünetelt, két hónapig nem igen játszhat. A Binda-ügy óta még az ág is huzza szerény Korányit. A válogatottban Polgár lenne a helyettese, de mit csináljon a Phobus a most szerzett jó hátvédját máris elvesztette hetekre.

Nagy az elkeseredés Dietz válogatása miatt széles körökben. Három válogatott csapatot kellett kiállítani, — Prága, Pozsony és Zágráb ellen, de a középegyletek, kiségyletek számításba sem jöttek. Inkább a nagyegyeletek tartalékjai, ez a jelszó. Például Kertesre senki sem gondolt, sem a szegedi Szojára és így tovább. A debreceni Hajdú is van olyan jó, mint Buzássy s Markos is kitünőbb, mint Tilkos a jobbszélső és így tovább. Kínos és feltűnő, hogy a három válogatottba az NBB csapatok közül senki sem került talán az ottani 28 csapatban nem akadt olyan, aki valamelyik válogatottban helyet kaphatna. Fizér DVTK, de feltűnőnk sorolni vagy tíz nevet. Nagy az elfoglaltság, kevés a hozzáértés, sok a nagyegyeleti érdek és ennek mind képviselője Dietz dr válogató.

Újpest edzője, Sternberg megvált az Újpesttől és Amerikába megy. Ok: a változó viszonyok. Utódja: Lutz lesz a csonttörő Lutz.

Mit kapott a Ferencváros a vereség után? minden játékos egy dobozt és benne egy mákvirág. Ezt kapták a „mákvirágok“ valamelyik elkeseredett szurkolótól. Toldit valószínűleg hosszabb ideig pihentetik és esetleg ideggyógyintézetbe viszik. Rá is fér. Toldit különben az angol Jewel feljeleníti azt írta róla: Toldi nem úri ember módjára viselkedett. Mintha csak Debreczenben történt volna.

A Debreceni Dohánygyár FC újra működésbe lépett. Vasárnap a dohánygyári pályán játsza első bajnoki mérkőzését, félnégy órakor a BUSE II. ellen. Újra jó csapat lesz a dohánygyárnak.

A DVSC esütörtöki edzésén a DVTK ellen készült. Az NBB csapat 5:0-ra verte a második csapatot. Jól mozgott az együttes. Mild sérül és így nem lehet rá számítani, úgyszintén Nyiznyikre sem. Így áll fel a csapat a DVTK ellen: Keskeny (az ifjúsági kapus), Antal, Kézi, Gecei, Kántor, Papp, Bihari II. Szabó, Novák, Bihari I., Nagy. A DVSC bizik, hogy tisztes eredménnyel tér vissza. Győzelemre, pontszerzésre, csak titokban gondolnak.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE.

A készárúpiacon a rozs 5—10 fillérrel olcsóbbodott, a zab 10 fillérrel drágult, míg a többi cikk ára teljesen változatlan maradt. A búzaüzlet már napok óta nagyjában változatlan irányzatú, vagy pedig csak igen lényegtelenek az áreltolódások. A rozsüzletben azért keletkezett kisebb olcsóbbodás, mert a rozsliszt nehezen fogy, úgyhogy a rozstól őrölt malmok be is szüntették egyelőre a rozs élénkebb vásárlását. A tengeripiacon nyugodt volt a forgalom, mert jóllehet későbbi szállításra állandóan van kereslet a mesterségesen szárított kukorica iránt, a kínálat pillanatnyilag kielégítőnek mondható.

Gabonahatáridő: októberi rozs 15.60—15.50, zárlat 15.50—15.52, márciusi rozs 16.55—16.36, zárlat 16.33—16.35, szeptemberi tengeri 18.12, zárlat 18.12—18.15, májusi tengeri 14.60—14.59, zárlat 14.48—14.50.

A készárúvásáron eladtak rozsból 300 mázsát 15.00 pengőn, takarmányárpából 600 mázsát 16.50 pengőn, sörárpából 700 mázsát 18.50, 300 mázsát 18.80 pengőn, zabból 150 mázsát 16.40 150 mázsát 16.70 pengőn.

SERTÉSVÁSÁR.

A ferencvárosi sertésvásárra 2800 darab sertést hajítottak fel. A vásár irányzata élénk. Elsőrendű uradalmi sertés 116 és fél, prima szedett sertés 110—112 fillér, másodikrendű 105—107 fillér, angol sertés 104—105 fillér.

Debreceni Helyi Vasút Rt.

HIRDETMEY.

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a villamosvonatok menetrendjében, folyó hó 19-től kezdve a következő változások lépnek hatályba:

I. MÁV pályaudvar—nagyerdei vonal: Ezen a vonalon az ötperces közlekedést 20 óra 05 percig tartjuk fenn. A később közlekedő kocsik indulási ideje:

1. MÁV pályaudvartól: 20.15, 20.25, 20.35, 20.45, 20.55, 21.05, 21.15, 21.25, 21.35, 21.45, 22.00, 22.20, 22.40 órákor
2. Egyetemi klinikáktól: 20.35, 20.45, 20.55, 21.05, 21.15, 21.25, 21.35, 21.45, 21.55, 22.05, 22.20, 22.40, 23.00 órákor.

II. Kossuth uccai vonal:

Ezen a vonalon a tízperces közlekedést 20.26 óráig tartjuk fenn. A később közlekedő kocsik indulási ideje:

1. Városházától: 20.53, 21.23, 21.53 órákor.
2. Vámháztól: 21.08, 21.38, 22.07 órákor.

III. Hatvan uccai vonal:

Ezen a vonalon a tizenképerces közlekedést 19.48 óráig tartjuk fenn. A később közlekedő kocsik indulási ideje:

1. Bikaszállodától: 20.08, 20.18, 20.36 21.00, 21.30 órákor.
2. Baromvásártérről: 20.22, 20.32, 20.48, 21.12, 21.42 órákor.

IV. Csapó uccai vonal:

Ezen a vonalon a jelenlegi menetrend változatlanul érvényben marad. Debrecen, 1938 szeptember 16.

Az Üzletigazgatóság.

A PALÁNKAI VADLUDAK REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 15. közlemény —

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

A ló-kísértet.

A szomszéd szobából lánc-esörgés és lábdobogás hangzott. Mintha óriás járkálna odabenn, térülve fordulva izgatottan.

— Ki az? — kérdezte az albinó, fölriadván merengéséből.

Csend támadt. Csak a mennyezetről alálógó petróleumlámpa kormos belének ijeszto sercege hangzott a fehérre meszelt kísérteties uri szobában.

— Engem tetszett szólítani? — kiáltott föl az orvos idegesen.

Nem kapott választ. Csak újabb lánc-esörgés, s valami nagy lomha test, ijeszto megmozdulása hangzott. Mintha valami kísértet tépdésné láncait.

Az uri szoba alkov-szerűen különválasztott fülkére nyílt. A szobától földig leérő nehéz sárga nyerselyem függönyök választották el, amelyek tömör rézrudakról lógtak alá. Onnan kerekedtek a rejtelmes hangok.

Az albinó félrevonta a függönyt. Sötét volt, csak olajlámpa világított rejtelmesen. Bélteky beljebb került, s akkor beleütközött valami lomha fekete óriásba.

— Boesánatot kérek... — dadogta ijedten. — Bélteky Endre dr. orvos vagyok.

Csak halk lánc-esörgés és szelid nyihogás volt a válasz. Meleg pára csapott az arcába. Az albinó ijedten kapott a szemüvege után, amely az összeütközés hevében lerepült az orráról. Csak pillanatok elteltével találta meg. A szemüveg vízszekerült a helyére. Már józannul és tisztán látott. A látvány megrökökötötte.

Egy ló állott előtte.

Az volt a sötét óriás, akivel összeakaszkodott a félhomályban.

— Hogyan került ló a szalonba? — dadogta kidiózó szemmel, megmegigazította az üveget, hogy jobban lásson.

Nemes állat lehetett, hogy ilyen megkülönböztetett tisztelettel bántak vele. Fialat fekete esődör, szőre gondosan simára kelve, cilinderkalapok selyménél ragyogóbban. Okos fején, karesű alakján, büszke magatartásán meglátszott a fajtisztaság és az előkelő származás.

Ez a hely nem látszott istálló-nak, alacsony rózsafa burkolatával, — inkább valami női szalon-nak tűnt föl. A butorokat még nem tüntették el teljesen. — Ime az üvegburkolatú pohárszék még a régi helyén s a fal mellett összegöngyöltve finom perzsa szőnyeg. A vendégségbe fogadott nemes paripa, rögtönzött, elmozdítható vályuból ropogtatja az abrakot.

— Hogyan került a esődör a szalonba? — ismételte meg a kérdést, immár Gyurónál, — aki az udvar felől huzamosabb késlekedés után végre nagysókára visszatért.

A bunyevác kocsisfiú nehezen értette meg, hogy mi van ezen esodálkozni való.

— Valódi arabs esődör, magyarázta, — abból a nemes és ősi fajból, amelyből csak néhány kiháló-félben levő lócsalád él... és az is Afrikában. Az úr kétezer darab aranyat fizetett érte.

— Kétezer aranyat... — bülede-

zett az albinó, — vagyis huszezer koronát?

— Ugy van. Kétéves esődör, meglevő és afrikai. Megéri a rengeteg pénzt... mégis nagyon kockázatos üzlet, mert elpusztulhatott volna a hosszú tengeri úton. De Gyóko úr rajong a lovakért.

— Hogy hívják a lovat?

— Köprüll Agának, — felelte a kis kocsis büszkén. — Azt hiszem, hogy a lónak valamelyik volt gazdáját hívták így, aki fölnevelte.

— S miért helyezték ide?

— Mert bedőlt az istálló a múlt pénteken a nagy viharban. S hamarosan jobb helyet nem találunk.

De az albinó ezt valahogy mégsem találta helyénvalónak. Megbotránkozása jeléül a fejét lóbálta. emberi és demokrata érzései lázdoztak a gondolatra, hogy a lovat a szalonba teszik, míg a eselédnepszuffedeles eserényekben lakik. Próbálta is megmagyarázni Gyurónak. De nem tudta meggyőzni.

— Hát van a világon olyan teremtetett két lábón járó ember, akiért kétezer darab aranypénzt szó nélkül leolvassanak a kalmárok, mint ezért az állatért? — vinnyogott a kis kocsis.

Az albinó kénytelen volt magában elismerni, hogy a kis kocsisnak igaza lehet. O legalább ilyen aranyakat érő értékes emberrel nem találkozott Trencsénben sem, sem az idevaló emberek között. Am kedve sem volt folytatni a meddő vitát, a balga paraszti sülvölvénnyel.

— Hol van a gazdád? — vágott szavába kurtán.

— Elnézését kéri — makogta zavartan a legényke — néhány percig még szíves türelmét kéri a doktor úrnak. Dolga van az aklaknál. Nagy baj történt.

— Mi az a nagy baj?

— Megbetegedtek a hampshireiek — dadogta Gyuró ijedt ábrázattal.

— Miféle hampshireiek?

— Hát az angol juhok. Az úr a múlt héten hozatta őket, hogy kísérletezzék a tenyésztésükkel. De valami titokzatos betegséget kaptak.

— S ő kezeli?

— Maga az úr!

— Mert nem hivatott állatorvos?

— Mert jobban érti, mint a baromorvos — dicsekedett a legényke. — Az én gazdám hat gimnáziumot kijárt! — füzte hozzá büszkén. — Kevés földesúr van, aki ennyi iskolát végzett.

Az albinó sokáig nem felelt. Homlokán keresztbe szaladtak a ráncok a gondolkozástól. Eiza betegsége mégsem lehet komoly, ha Gyóko urat most juhainak sorsa izgatja. Vagy ki tudja? Ki tudna olvasni a nagy paraszti titokzatos lelkében.

De azért megkérdezte:

— Hát az Elza?

— Elaludt, — sugta Gyuró olyan halkán, mintha félne, hogy hangos szóval föltalálna riasztani az alvó kisasszonyt, aki pedig fönn pihen az emeleten, habfchér mennyezetes nyoszolyában. — Egész éjszaka sirt... azután elnyomta az álom hirtelen. Azóta a gazdám is sokkal nyugodtabb.

(Folyt. köv.)

Hirdetmény. (A hasított körmű állatokat tenyésztők figyelmébe.) A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelt lakosságát, hogy az 1927:XXV. tc. az apaállatok kötelező vizsgálatáról szóló törvény végrehajtása tárgyában kiadott 33.000/1928. F. M. számú rendelet szerinti egészségügyi és tenyésztési szempontból évenként hatóságilag meg kell vizsgálni a köztenyésztésre szánt hasított körmű (bikák, kanok és kosok) apaállatokat. A vizsgálat megjelése céljából szeptember hó folyamán legkésőbb azonban 25-ig a városi elsőfokú közigazgatási hatóság Kossuth u. 2). sz., 46. számú hivatalos helyiségében bejelentendők mindazok a hasított körmű állatok, amelyek tulajdonosaik vagy birtokosaik köztenyésztésre kívánják használni. A bejelentésnek tartalmaznia kell: a) az állat tulajdonosának, vagy birtokosának nevét és lakhelyét, b) az állat fajtát, c) az állat fajtáját, d) az állat korát, e) az állat különösebb ismertető jelét vagy jeleit, végül f) annak feltüntetését, hogy az állatra állított e már ki tenyésztésre jogosító igazolvány s ha igen az állat mióta szolgál köztenyésztésre. A bejelentésnek szabályszerű megtörténtéről a hatóság a bejelentő részére igazolási jegyet ad ki. Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket, hogy amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá esik, a felhívott

törvény 6. §-a szerint kihágást követ el és a) 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, aki tenyésztésre jogosító érvényes igazolvánnyal el nem látott állatot másnak tenyésztési célra átenged, vagy ilyen állatot másnak nőstény állatával együtt legeltet, úgyszintén az is, aki nőstény állattal másnak tenyésztésre jogosító érvényes igazolvánnyal el nem látott állatával párosítja; b) egy hónapig terjedhető elzárással büntetendő az állattulajdonos (birtokos), aki az előző bekezdésben említett kihágásokat nyereségvágyból vagy foglalkozás szerűen követi el; c) 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, aki a jelen törvénynek és az ennek alapján

kiadott rendeletnek rendelkezéseit szándékosan vagy gondatlanul az a) és b) alá nem eső módon megszegi vagy kijátsza, így különösen állattulajdonos vizsgálatra bocsátását elfogadható ok nélkül elmulasztja, vagy az oly állatot, melynek kihirdetését a hatóság elrendelte tilalom ellenére eladja. — Debrecen, 1938. szeptember 10. Debrecen sz. kir. város I-ső fokú közigazgatási hatósága.

HAJFESTES? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégebbi szaküzletét. KOMAROMINE, Bika-bérlház. — telefon: 19-56.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szög 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szög 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szög 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-59 telefonszám alatt megtudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Gyönyörű divatos esőernyők 4-98
a Fischer boltban
Teleki u. 73.

Alkalmazást nyer férfi

Alkalmazunk
agilis urakat, új biztositási ágazatunk részére. Magyar-Hollandi, Piac ucca 44. 399

18-20 éves
megbízható fiút állandó munkára keresünk. Háztulajdonosok Egyesülete, Piac ucca 28., délelőtt 12 óráig. 483

Ügyes
kifutó felvétetik, Shell üzlet, Deák Ferenc u. 1. szám. (Royal). 478

Fodrászsegéd
kiszolgáló felvétetik, Bíró fodrásznál, Hatvan ucca 15. 476

Kifutófiút
kerékpározni tudót, azonnal felvesznek, Árpád tér 26-27. szám, fűszerüzlet. 469

Ügyes
megbízható fiatalember alkalmazást nyerhet, mint szolgál, a Vidoni gyárban. Volt bankszolgák előnyben. 464

Alkalmazást nyer nő

Zsákvarrónót
felvesz azonnal Hönig, Rákosi ucca 4. 481

Konfekcióban
járta kiszolgálónő felvétetik, Grósz Jenő Piac ucca 51. 480

Filézőnőket
állandó munkára felvesz Pikó kézimunkaipar. Szent Anna ucca 12. szám. 468

Fodrászleányt,
ragy férfit, ki perfekt vasondulál, felvesznek. Attila tér 7. 459

Háztartási alkalmazott

Szakácsnőt vidékre,
csakis hosszú bizonyítvánnyal bírót felvesznek Jelentkezés lapunk kiadóhivatalában. 35

Jól fiző
mindenes fiatal szakácsnő, hosszú bizonyítvánnyal 15-ére felvétetik, Werbőczy ucca 3. 402

Háztartásban
is segédként fiatal leányt keresek gyerek mellé, Külsővásár tér 5 B. szám. 482

Mindenes
mosogató asszonyt, — vagy leányt felvesznek. Batthyány ucca 4. 479

Bejárónőt
azonnalra keresek. József kir. herceg ucca 7. 472

Egy rendes
bejárónő felvétetik, — Cegléd ucca 1. Boskovics. 473

Ügyes
fiatal bejárónő azonnal felvétetik, Fodor Arany János ucca 15. 471
-ax:É.É.ü Bu,R emf

Közelbi lányra
mindenes főzőnőt keresek. Címem a kiadóban. 470

Mindenesleány
esetleg bejárónő, jó bizonyítvánnyal jelentkezhet 7-8 óráig. — Weinberger igazgatónál, József kir. herceg ucca 35. I. 484

Perfekt
megbízható szobalányt keresek azonnali belépésre, Piac ucca 75. sz., I em. 467

Rendes
bejárónő felvétetik, Hatvan ucca 6. szám, ajtó 1. 462

Bejárónőt
fiatal, kevés háztulajdonosra keresek, Hatvan ucca 31., keresztút. 451

Kereslet

Veszek
használt bútort, padlást és pincelomot. Hívásra jövök. Andrásfő Csapó ucca 16., telefon: 32-11 1996 +

300 üles
telket veszek. Ajánlatokat hat pengőig „Kedvező” jellegre a kiadóba. 463

Ajánlat

Ciánóztasson
bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal, Rákóczi ucca 9. sz., telefon: 14-27. 1650 10. 1.

Bútort,
varrógépet, minden ingóságot veszek, eladók. Hívásra hához megyek Medgyesi, Csapó 49. 836 VIII. 28.—IX. 28

Kalapudjóságok
nagy választékban, — „Arany”-nál. Afakítás modell után 1 pengő. Sas ucca 4. 1111 9. 30.

Ciánózási
vállalat, Varga ucca 10 szám. Szücs Imre és Szücs Imréné. 1264 10. 1.

Poloskairást
ciánózzal, lakások át-vizsgálását fellelősséggel végzi. Kiss, Károly ucca 5. szám. 1950 10. 8

Mindenféle
építési anyag, valamint deszka, lécz, faragott fa és bauxit cement kapható a Debreceni Műszaki Rt. T. T. Fűrdő ucca 2. számú telephelyén 109+

Varrógép-
köleszénzés, vétel, csere, eladás. Minden varrógéphez alkatrész kapható. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101. szám. 55+

Lela
zománcozott asztaltűzhelyek, székalkályhák raktáron. Felelősséggel készít és szakemberrel javít zománcozott asztaltűzhelyeket. Csapó u. 87. sz. 118+

Borosherdő,
új és használt minden nagyságban és mennyiségben kapható báró Györfly hordógyártási telepén, Nap u. 4. Javítások gyorsan készülnek. Szőlőprés eladó. Telefon: 12-83. 147 +

Teljes ellátás

Harmincötér
kifutó teljes ellátást kapható, tisztviselő családnál, Kút ucca 62. 1803 9. 10

Oktatás

Ötven fillér
egy óra angol, olasz, s német nyelvtanfolyamaimon. Piac ucca 49., szerkesztőség. 1945 9. 25

Szabást,
varrást megtanulhatnak úrilányok, asszonyok szerződéssel vagy munkakönyvvel, dr. Balázsánál, Rákosi Jenő ucca 5. Ugyanott méretre szabásmintákat olcsón készítenek. Érdeklődni: 9-1 óráig. 1397 9. 16

Németül
tanulhat tökéletesen már ötven fillértől, születet németül. — Bethlen ucca 57. 398

Ellátásért,
vagy fizetésért tanítást vállalok. Ajánlatokat „Egyetemi hallgató” jellegre a kiadóba. 448

Bútor

Dióhálók,
kombinált szekrények, rekamiék, ebédlők, íróasztalok, hármasszekrények, asztalok, székek, jégszekrények, konvhábútorok olcsón: Bútormagazin, Széchenyi u. 6. szám. 50+

Hálók,
ebédlők, irodaberendezések, konyhák, villanymotorok, rekamiék, különféle bútorok eladása. Dégenfeld tér 6 62+

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,
altisztek, tűzfűt, szemet legolcsóbban kaphatnak Vágó tűzifakereskedésében, Margit-fürdőnél, telefon 10-24 1169 ev.

Téllre,
kösznet, fát, most szerezzen be legolcsóbban kapható Grünfeldnél, Hatvan ucca 21., telefon: 29-82. 374 10. 14

Autó, motor kerékpár

Jókarban
levő motorkerékpár eladó. Megtekinthető Vig kedvő Mihály ucca 66. 316

Kiadó lakás egyszobás

Nagyon szép
uccai különbejárattú szoba, bútor nélkül olcsón kiadó. Rákosi Jenő ucca 5. II. balra. 370

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
konyha, szőlő, gyümölcsös, október elsejére kiadó. Gróf Vécsei ucca 44. 453

Kiadó lakás háromszobás

I. II.
emeleti 3 uccai szobás, összkomfortos lakások novemberre kiadók, Werbőczy ucca 14. 400

Kiadó lakás nagyobb

Hatszobás
hallos, összkomfortos lakás november 1-ére kiadó. József kir. herceg u. 32. 81

Lakást keres

Magános
dolgozó nő bútorozott szobát keres. Cím: Rozsa Divatház, Alföldi palota. 465

Bútorozott szoba

Központban
kapualatti bejárattú uccai bútorozott szoba, azonnalra is kiadó. Érdeklődni: Svájci tejítő. (Gambrinusz átjáró). 475

Különbejárattú
uccai szép bútorozott szoba kiadó. József kir. herceg ucca 35. I. jobb oldali. 485

Ingóság eladás

Bontásból
kikerült jó minőségű téglák, ikerablak, kirkai portálé, vasrácskapu, vasrácsok, vasgerendák, faanyagok műkölépesok, vasajtók, s vasablakok nagyon olcsón eladók, hitelbanki építkezésnél. 460 10. 16

Eladó
fűszerberendezés, vagy kiadó, jogtölytonos kocsmával együtt. Mikaperecsi út 46 458

Eladó házhely

Házhelyek
a Hid ucca 14. szám alatt, továbbá 7 szobás ház a közismert Bagolyvár vendéglővel eladók. v. v.

Eladó állatok

Kasos méhek
eladók. István út 15. 477

Szerkesztésért felelős: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV-és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős: IPI. SZIGETHY GYULA igazgató.